

На 1 год — 90 к.; на 3 м-цы — 9 р. 60 к.; на 5 год — 5 р.; на 1 год — 9 р. 75 к.

Платіцца за абвесткі: За кожную абвестку (уключаючы тэсту) — 60 кал. Іншага роду — 1 р. Наодрод тэсту ў два разы даражэй. Пры шматразовым друкаванні — адна на згодзе.

Згодна вост. СНМ ад 10 верасня 1924 г. базавая зыходная тэрафу 10 проц. падатку.

ЗВЯЗДА

Орган Цэнтральнага Камітэту камуністычнае партыі (большавіноў) Беларусі і Мен. АК КП(б)Б.

1) Рэдакцыя прымае ад 11—1 гадз. дзяс. тэлефон № 10-71. 2) Кантор рэдакцыі — ад 12 да 2-оо гадзін дзяс. тэлеф. № 6-19. 3) Начы рэдакцыі (аруварыя) ад 6 гадз. веч. тэл. № 6-42.

1928 г. № 293 (3103) Конт. асаблага нумару усюды 5 кал.

Год выдання дванаццаты.

Падзеі ў Афганістане

Увага савецкай грамадзянскай нашай прыгранічнай рэспублікі ня можа прайсці міма тых падзей, якія зараз адбываюцца ў далёнім Афганістане.

У чым, коратка, сутнасць гэтых падзей? У Афганістане пачалося паўстанне рэакцыйных правадыроў некаторых плямён супроць сучаснага афганскага ўраду. Рэформы Аманулы-хана, накіраваныя на барацьбу з эканамічнай і культурнай адсталасцю краіны, прыйшлі не па густу феадальным магнатам і шматлікаму пласку рэакцыйнага духавенства, якія не без падставы лічаць адсталасць сваёй бацькаўшчыны зарукай іх уласнага дабрабыту.

Нездаваленыя апошняга пасляшмеліся раздуць і скарыстаць у сваіх мэтах рэакцыйныя феадалы і духавенства. Такая эканамічная падпадліба паўстання.

Аднак, як у самым узнікненні паўстання, так і ў яго далейшым разгортванні, вялічэзную ролю адыгралі і адыгрываюць фантары ЗАМЕЖНА-ПАЛІТЫЧНАГА ПАРАДКУ. Гэтыя фантары заслужылі назву асаблівае ўвагі. Аказваецца, што паўстанне пачалі плямёны, што жывуць на тэрыторыі, якая непасрэдна прылягае да ІНДЫСНА-АФГАНСКОЙ ГРАНІЦЫ. Аказваецца, што гэтыя плямёны, якія зьяўляюцца найбольш адсталымі, УЗБРОЕНЫ ДАСКАНАЛЫМІ АНГЕЛЬСКІМІ ВІНТОВКАМІ АПОШНЯГА ўЗОРУ. Аказваецца, далей, што вядомы «спец» па наладжанні рэакцыйных «паўстанняў» на ўсходзе, палкоўнік ангельскай службы Лаўрэнс УЖО ДОУГІ ЧАС ЖЫВЕ І «ПРАЦУЕ» ЯКРАЗ У МЕЖАХ ІНДЫСНА-АФГАНСКОЙ ГРАНІЦЫ. Гэтыя фантары з выстачальнай яснасцю паказваюць на руку імперыялісцкай Англіі ў афганскіх падзеях.

У тым, што ўраду ангельскіх імперыялістаў вельмі не падабаецца перспэктыва моцнага і незалежнага Афганістану — у гэтым, зразумела, ня можа быць ніякага сумнення. Незалежна, моцны Афганістан, які самастойна разьвіваецца — магучы і гэтае найбольш карысны для імпэрыялісцкай Англіі.

Інтрыгі Англіі супроць Афганістану

ВОЙСКІ АМАНУЛЫ-ХАНА АДЫЛІ ПАУСТАНЦАУ АД КАБУЛУ

Ангельскія самалёты раскідваюць над Кабулам пагражаючыя праклямацыі

КАБУЛ, 19. 14-га сьнежня, калі 4 гадз. дня падыйшоўшы да Кабулу банды паўстанцаў Буністану пачалі нечакамае наступленне на Кабул. Банды падыйшлі к гораду пад выглядам мабілізаваных. Паўстанцы захапілі паўночна-заходнюю акраіну Кабулу, ваенны шпіталь Багі-Бада, адну з ваенных школ, некалькі ўірапленьняў і некаторыя склады ваенных прыпасаў. Ночы паўстанцы замацаваліся на занятых пазыцыях.

Раніцай 15-га паўстанцы прабавалі працягваць наступленне, пры чым ім удалося прасунуцца далей у напрамку да цэнтру горада.

К вечару ўрадаваму войску удалося спыніць наступленне і паўстанцы адышлі на першапачатковыя пазыцыі. Ноччу да паўстанцаў падыйшлі новыя войскі. 16-га сьнежня яны налічвалі ў сваіх радах, прыкладна, 6 тыс. чалавек.

16-га сьнежня ўвесь дзень працягваўся ўпарты бой за аўладанне акраінамі горада, аэрадромам і пануючымі над Кабулам горнымі вышынямі. З прычыны адсутнасці ў Кабуле выстачальнае колькасці ўрадавых войск і павольнага падыходу на дапамогу войск з іншых мясцовасцяў краіны становіцца абаронцаў гораду было вельмі цяжкае. Аднак, сучаснымі намаганьнямі войск, авіяцыі і ўзброенага насельніцтва ўдалося затрымаць наступленне паўстанцаў.

Упарты бой працягваўся вечарам і ноччу. На працягу ночы прыбылі на дапамогу ўраду войскі з бліжэйшых да Кабулу раёнаў і атрады плямён з паўднёвай правінцыі.

17-га сьнежня ўрадавыя войскі пры падтрыманні авіяцыі перайшлі ў наступленне і да вечара ім удалося адкінуць праціўніка ад Кабулу ў бок паганскай і чарымарскай дарогі. Праціўнік замацаваўся на вышынях, якія аддзяляюць Кабульскую даліну ад Чарымарскай на паўночны захад ад Кабулу. Акрамя таго...

Ангельскія інтрыгі ў Аравіі

Канстантынопаль, 19. Адапскі нарэспандэнт «Джумхурэт» паведамае, што Ібн-Саўд (кароль Нэжду і Геджазу) адправіў 50 тысяч салдат на мяжу Трансыярданіі. Ангельскія самалёты бомбардуюць горады і вёскі. Як паведамае гэтае ж выданне, Ібн-Саўд заключыў дагавор з італьянскімі Італія. Той-жа нарэспандэнт паведамае, што на зьвязькое правадыроў...

го, паўстанцы ўтрымліваюць вышыні Багі-Бада. На працягу 18 і 19-га сьнежня працягваліся ўпартыя боі за аўладанне гэтымі пазыцыямі. На дапамогу ўраду працягваюць падыходзіць усё новыя і новыя войскі. Паўстанцы ўшкодзілі элэктрычную станцыю ў Джэбул Сараджы, якая забяспечвае Кабул элэктра-энергіяй. З гэтае прычыны Кабул застаўся без сьвятла і спынілася работа радыёстанцыі.

18-га сьнежня над Кабулам зьявіўся ангельскі ваенны самалёт, які снінуў пошту над ангельскай місіяй. Моцна зьнізіўшыся, самалёт папаў у паласу ружэйнага абстрэлу і атрымаў рад ушкоджэньняў, якія прымусілі яго зьнізіцца на аэрадроме. Праз 2 гадзіны зьявіўся другі самалёт, які апысаўшы некалькі колаў над Кабулам, паляцеў назад у напрамку да Пэшавава (Індыя). Калі самалёт знаходзіўся над Кабулам, ён вёў па радыё перагаворы з ангельскай місіяй.

19-га сьнежня зноў зьявіўся ангельскі ваенны самалёт, які таксама вёў перагаворы па радыё з ангельскай місіяй і раскідваў над горадам праклямацыі наступнага зьместу: «Прыяцельскі, адважны і рэлігійны афганскі народзе! Вы добра ведаеце, што Англія з даўняга часу была прыцэлем афганскага народу ў Афганістану і заўсёды адносілася адвараюча да прагрэсу і росквіту гэтае краіны. Калі-ж з вашага боку (г. зн. з боку афганскага народу) будуць зроблены якія-небудзь гвалтоўныя дзеянні супроць брытанскіх служачых, або саміх місій і консульстваў, дын вас папярэджваем, што ангельскі ўрад уживе ўсе меры для звароту ўсялякага роду страт, зробленых яе служачым і маемасці місій і консульстваў».

Факт раскідваньня ангельскім самалётам такіх праклямацый і простае пагрозы, якія ў іх зьмешчаны, выклікаюць вялікае абурэньне ў кабульскіх афганскіх молах.

ЛЕНДОН, 19. Чэмпэрлен зрабіў сьвіда ў паліце вобшчыны ваяву ад становішчы ў Афганістане. Ён паведамаў, што ён ня мае дакладнай інфармацыі. Што датычыцца Кабулу, дык атрымалі весткі, што плямёны, на чале якіх стаіць Бачасана, вядомыя як бандыты, зрабілі 14-га і 15-га сьнежня напад на горад і захапілі два фарты. З дапамога італьянскіх авіяцыйных урачоў з Пэшавава для ўстаўленьня сувязі з брытанскай місіяй і для іншых мэтаў, вілья што аэрадром у Кабулу пачаў знаходзіцца на раўняшчы фрукаў ураду. У місіі вёў спакойна. У заключэньне Чэмпэрлен паведамае, што зьвязькое правадыроў...

8-мы ўсесаюзны зьезд прафсаюзаў

Тав. Куйбышаў аб 5-гадовым пляне разьвіцьця прамысловасьці

Група дэлегатаў 8-га зьезду. У цэнтры — т. Томскі і Лазоўскі

МАСКВА, 19. 19 сьнежня на ўсесаюзным зьездзе прафсаюзаў. З дакладам аб 5-ці гадовым пляне разьвіцьця прамысловасьці выступіў старшыня ВСНГ СССР т. Куйбышаў.

Пяцігадовы плян разьвіцьця прамысловасьці прадугледжае рост валавой прадукцыі ў неамятай прамысловасьці з 13.192 млі. руб. у 1928-29 г. (першы год пяцігодкі) да 28.981 млі. руб. у 1932-33 г. (апошні год пяцігодкі). У параўнаньні з 1927-28 г. павялічэньне ў апошнім годзе пяцігодкі складае 176,7 проц. Штогоднае ўзрастаньне валавой прадукцыі вызначаецца ў сярэднім у 21 проц.

Пераходзячы да асабных элемэнтаў пяцігадовага пляну разьвіцьця прамысловасьці, тав. Куйбышаў зазначае, што плян прадугледжае вайбольш хуткі тэмп разьвіцьця галів дзяжнай індустрыі, якія садзейнічаюць ператварэньню сельскае гаспадаркі на базе больш высокай тэхнікі і калектывізацыі. Асабліва вялікі тэмп разьвіцьця запраектаваны ў галіне вытворчасці ўгнаеньняў. Пяцігадовая праграма разьлічана на вытворчасць у апошнім годзе пяцігодкі ў 7 млі. тон угнаеньняў, што складае павялічэньне амаль у 20 раз у параўнаньні з першым годам пяцігодкі.

Пераходзячы далей да абслугоўваньня прамысловасьцю транспарту, т. Куйбышаў зазначае, што агульная колькасць выпуску паравозаў за пяцігодзьдзе складзе каля 3 з млі. тэс і вагонаў. 20-ці тонных — 21.600 шт. і 50-ці тонных — 34.880 шт. Выпуск рэак-к канцы пяцігодзьдзе можа быць даведзены да...

Пяцігадовы плян нашай прамысловасьці, — кажа далей т. Куйбышаў, — прадугледжае пераважна разьвіцьце цяжкай індустрыі, як асноўнай базы ўсяе народнае гаспадаркі. Але разам з тым гэты плян прадугледжае і максымальнае разьвіцьце лёгкай індустрыі. У прыватнасьці, па тэкстыльнай прамысловасьці на працягу пяцігодзьдзя прадукцыя ўзрастае ў два разы, па прамысловасьці — у 2 з пал. разы, па цукровай — у два разы, па кансэрвай — у 8 раз і г. д.

Далей т. Куйбышаў дае падрабязную характарыстыку росту сыравой базы прамысловасьці. Па бававоіне валавы збор к навуці пяцігодкі будзе павялічаны ў параўнаньні з даваенным часам у два разы і вывядзена ў 5 млі. цэнтнэраў. Намечана таксама значнае павялічэньне валавога збору ільну, пенькі і іншых сыравовых культур.

Агульная сума ўкладаньняў у прамысловасьць вылічана ў 15 мільярдаў руб., з якіх 13 мільярдаў 700 млі. руб. будзе асыгнавана на разьвіцьце цяжкай індустрыі. Асноўны капітал прамысловасьці павялічэцца да 9.400 млі. р. да 21.400 млі. руб. Побач з гэтым пяцігадовы плян прадугледжае зьніжэньне будаўнічага індэксу ва 47 проц., зьніжэньне сабекошту прадукцыі — на 32 проц., зьніжэньне цэн — на 24 проц., рост вытворчасці працы на 95 проц. і рост рэальнай зарплаты — на 56 проц.

Тав. Куйбышаў выказвае ўпэўненасьць, што ня следзячы на надзвычайную напружанасьць, пяцігадовы плян пры дапамозе нашых нап...

Пастанова Менскай акруговай партканфэрэнцыі па справахдачы ЦК КП(б)Б

Заслухаўшы справадачу т. Галадзеда аб працы ЦК КП(б)Б з часу XI-га зьезду КП(б)Б, 7-я Менская акруговае партыйная канфэрэнцыя прымае палітычную і арганізацыйную лінію ЦК зусім правільнай, адпавядаючай пастановам XV-га зьезду УсеКП(б) і XI-га зьезду КП(б)Б і цалкам ухваляе дзейнасьць ЦК КП(б)Б.

Лінія і дзейнасьць ЦК КП(б)Б поўнасьцю адпавядала задачам партыі па ўзмацненьні аднастайна УсеКП(б)Б, разгортваньні сацыялістычнага будаўніцтва, па ўзмацненьні тэмпу індустрыялізацыі, па калектывізацыі сельскае гаспадаркі па рашучым наступленьні на кулана, па разгортваньні самакрыты і ўцягненьні шырокіх рабочых мас у сацыялістычнае будаўніцтва, па падняцьці матэрыяльнага становішча рабочае ільсы, падняцьці культурнага і палітычнага ўзроўню і па большавізацыі рабочае ільсы.

Для рапрацоўні рэзалюцыі па дакладу ЦК КП(б)Б прапануецца абраць намію ў складзе: т.т. Галадзеда, Цэнцыпер, Хлоўнінаў, Крахмаль, Конюхаў, Ісмаў, Гудз ч, Гантман, Піночка, Асьмоў, Сянкевіч, Каразь, Сыцефановіч (сакр. ач. Мэншэві), Снажаходаў (сакр. Капільскага РК), Балауга (Койданаўскі РК), Новакаў (сакр. Плёшчаніцкага РК), Фёдарав, Чорны (раб. абуточкай ф-і), Дзевіц (раб. вав. Энэргія), Зінаў (раб. чыгуны), Руманаў (АБВШ).

Пленум МКК УсеКП(б) 1.468 трацкістых выключаны з партыі

МАСКВА, 19. Учора адбыўся 7-мы пленум МКК УсеКП(б). Пленум абгаварыў справадачу аб рабоце МКК-РСІ і плян работы на 1928-29 г. Выступіўшы з справаздачай аб рабоце МКК-РСІ тав. Карасьцельяў ранаей за усё зрабіў справадачу аб рабоце МКК на лініі ўнутрыпартыйнай. Работа МКК у гэтым напрамку за апошні год была агуртована на ліквідацыі рэшткаў трацкізму. Выключыла з партыі 1.468 трацкістых. Побач з гэтым, МКК правяла вялікую работу па захаваньні ў партыі рабочых ад варштату, выпадкова падпаўшых пад уплыў трацкістаў. У выніку гэтай работы, у МКК наступіла 767 заяў з просьбай аб аднаўленьні ў партыі. Усе, якія шчыра прызналі свае памылкі і адмовіліся ад трацкісцкіх поглядаў, былі ідноўлены (463 чалавекі).

У сучасны момант задача МКК складаецца ў падрыхтоўцы да чысткі партыі. У патрэбнасьці чысткі партыі няма ніякіх сумненняў. У прыватнасьці, у Маскве быў выкрат рэд выпадкаў влажэньня і ахрыву ад партыі павобных партыйцаў. Вялікая работа была прароблена МКК-РСІ у галіне палешваньня работы ў павобных прамысловых прадпрыемствах, сельскае гаспадаркі і рацыяналізацыі савецкага апарату.

МАСКВА, 19. Учора ўвечары закрыўся 7-мы пленум МКК. Пасля ўсебаковага абгаварэньня справадачы і пляну работы МКК-РСІ, пленум ухваліў аб'яднаную рэзалюцыю па гэтых пытаньнях. У бягучых справах пленум пацьвердзіў рашэньне прэзыдыуму МКК аб уядзеньні ў прэзыдыум некаторых новых членаў.

Па СССР Лударвайскі працэс

ІЖЭСІ, 19. Учарашняе вачэрняе пасадзьняне суду па лударвайскай справе закончылася чыткай абвінавачаньня. Пры папярэднім допыце палкоўнік вінаватымі сябе не прызнаў.

Сьняшняе ранішняе пасадзьняне было пачата з допыту падоўжна Француза-Білога члена савету сава Лудая. Французаў дае зьбіўчыя паказаньні і адмаўляецца ад часткі ўстаі паказаньняў, даных на папярэднім сьледстве. На судзе ён заяўляе, што оходні на зьбіраў і прапаюў аб лупцаваньні на ўроўю.

Падоўжны Ермалаў таноама робіць спробы ўзлэўніць оуд, што на лупцаваньні ён нават ня прысутнічаў. Аднак з пасьлядоўнага допыту падоўжна Французава і Такарава было ўстаіюбулена, што Ермалаў дае фальшывыя паказаньні.

Паолья Ермалаева, які, на глядзячы на доназы, ўпарта адмаўляе сваю віну, суд дапытвае падоўжна Такарава былога члена Ююкінскага савету. Такараў панавае, што ён падпісаў прыгавар аб лупцаваньні пад пагрозай нейкага Сьмятаніна. Па словах Такарава, іраваў лупцаваньнем Ермалаў.

Вынікі работы „Укрвоздухпути“ і „Дерулюфт“

МАСКВА, 20. 1-га лістапада гэтага году зачыўся сезон работы таварыства „Укрвоздухпути“ і „Дерулюфт“. Агульная даўжыня павятражных ліній Саюзу да канца гаду дасягла 11.971 км.

У гэтым годзе зроблена 3.752 палёты, заамог 2.369 у мінулым годзе. Па ўсіх лініях СССР пройдзена ў гэтым годзе 2.388.430 км., заамог 1.817.952 км. у мінулым годзе. За год перавезена 8.653 пасажыры, заамог 7.979 у мінулым годзе. За мінулы сезон на было ніводнае чалавечай ахвары на нашых лініях, што...

у, Англія ядзюны сымплеті народзе Усходу, якія вызваляюцца, да нашага СССР.

Настрычнікавая рэвалюцыя дала магучы штуршок нацыянальна-рэвалюцыйнаму руху на Усходзе. Аўганістан—адна з такіх краін, дзе сымплеті да нашага Саюзу, да нашай мірнай палітыкі, асабліва моцныя. У сваёй палітыцы акірування Саюзу канцём вероных яму дзяржаў Англія ўжо даўно зьявіла свае погляды на мяжучы з не індыйскімі ўладаньнямі Аўганістан. Цяпер, відавочна, яна палічыла момант досыць падрыхтаваным. Няма сумнення, што ў выпадку перамогі рэанцыі, у Аўганістане ўлада прыйдзе ў рукі паслухмянага наймітаў і пэрэялісцвай Англіі. Гэтага жва і дамагаецца.

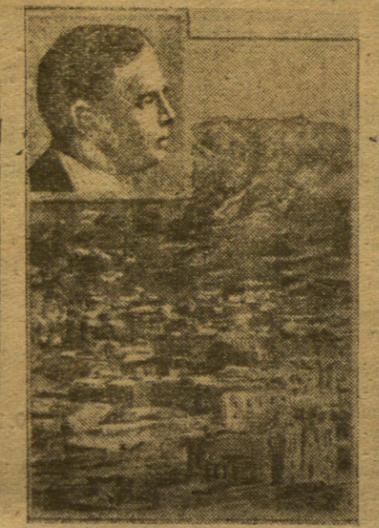
Аднак, баі за самастойнасць і прагрэсунае разьвіцьцё Аўганістану яшчэ ня скончаны. Ці будзе раздушаны мацэй рэфармаатарам-Аманулай, ці сам падыхае падзея на ўступні рэанцыі, ці рэанцыя яго раздушваць—пэкажа бліжэйшая будучына.

Але які-б вынік падзей у Аўганістане ні быў, няхай нават самы горшы для Аманулы, гэты вынік ня можа выкрасьці з гісторыі старонкі барацьбы аўганскага народу за сваё нацыянальнае вызваленьне, за свабоднае разьвіцьцё па шляху прагрэсу. Самы горшы канец падзей у Аўганістане—толькі этап на шляху да будучых вялікіх баў прыгнечаных народоў Усходу з імперыялізмам і рэанцыяй.

ледзівае, што на зьездзе прапардуі ў вайсковых начальніках, які адбыўся ў Рыме пад старшынствам Ібі-Саўда было пастаюлена аб'явіць аб'явіць вую вайну Трансырдавіі і Іраку. Урад Трансырдавіі са свайго боку аб'явіў мабілізацыю. (ТАСС).

Балівія і Парагвай адхілілі пасрэдніцтва Лігі Нацый

ПАРЫЖ, 20. Агэнцтва Гаваі паведамляе: Брытань атрымала тэлеграны ад урадаў Балівіі і Парагвая, дзе зьявіліся, што яны згодны на арбітраж Вашынгтона.

НА ЗДЫМКУ: выгляд сталіцы Балівіі—Лаяца. У асяле — прэзыдэнт Балівіі Сілес.

ходзіць я-ранейшым друкам ураду. У місі ўбэ спакойна. У заклочэньне Чэмпэрлен заявіў, што кіраўнікі пламбэй заклочэньні ангельскага пэсаўніна 14-га сьнежня, што яны ля маюць варожыя намераў у адносінах да місі, аляк, англа-італійскі ўрад прыме ўсе магчымыя меры, каб забясьпечыць безаваснасьць ангельскіх падданых у Кабуае.

Чэха-славацкая кампартыя выкрывае аятыса-ведкія пляны

ПРАГА, 19. У часе спрэчак у чэха-славацкай паліце дэпутатаў на поведу ўрадавай дэкларацыі выступіў камуністычны дэпутат Ілек, які надкрэсьціў фашысцкія тэндэцыі сучаснае ўрадавае большасці. Загранушым замежнау палітыку Чэха-Славакіі, Ілек адзначыў, што будзе Чэха-Славакіі ў аятыса-ведкім блыку пацвердзаны артыкулам ячорнік газэты аярыяў «Вечар». Гэты артыкул пацвердзіў паводнасьць аб тым, што францускі гэнэрал Лерон аб'яўджае розныя краіны в мэтай «кардынаваць усе выступленьні» ўдзельнікаў антысавецкага зьлёку, у склад якога ўеойдэ таксама і Чэха-Славакія.

Далей Ілек паведаміў, што цензура забараніла перадрукаваньне гэтога артыкулу ў органы камуністычнай партыі «Рудэ Права» і заявіў, што чэха-славацкі ўрад, ажыццяўляючы падрыхтоўку да вайны, распрацоўвае законпраект аб мілітарызацыі чэха-славацкага насельніцтва і ўсе гаспадаркі краіны—на ўзоры нядаўна ўжыванага ў Францыі закону. Камуністычная фракцыя ў паліце дэпутатаў унесла сёньня тэрміновае запітаньне аб адносінах ураду да артыкулу газэты «Вечар». (ТАСС).

звычайнаю напружанасьцю, п'яцідзюны план пры дапамозе нашых навукова-тэхнічных сіл, шырокага рабачага вынаходніцтва і актыўна-шага ўдзелу рабочае клясы і прафсаюзу будзе выканан. (ТАСС)

ЗАЛЕСКІ АБ СВАІМ ІНЦЫДЭНЦЕ З ШТРЭЗЭМАНАМ

ВЕНА, 17. У гутарцы з супрацоўнікамі газэты «Нэйе Фрэйе Прэсе» польскі міністр замежных спраў Залескі заявіў наступнае аб сваім інцыдэнце з Штрэзэманам: —Мэтай майго выступленьня, заявіў Залескі,—было ўказаць Лізе Нацый на шнодную працу «Фолке Бунду» (нямецкая грамадзянская арганізацыя) у Верхняй Сілезіі, якая пад маскай жонэўскай канвэнцыі вядзе антыпольскую працу. Ніякі ўрад у сьвецэ такой дзейнасьці не дапусьціць і Польшча не тансама не дапусьціць. Штрэзэман заявіў далей Залескі,—быў на прэзэдэнт пайфармаваны аб маёй прамоўе і таму маё выступленьне ня было для яго неспадзяваным. Што датычыцца таго, што ў зьвязку з гэтым інцыдэнтам пагоршацца польска-ня-

мецкія адносіны, дыя в мату заявіў, што дзейнасьць «Фолке Бунду» таксама зьяўляецца перашкодай для палепшаньня польска-нямецкіх адносінаў. Калі гэты перашкода будзе зьнішчана, тады і палепшацца волюска-нямецкія адносіны. Калі міністр Штрэзэман,—заявіў ў заклочэньне Залескі, опаконія абмяркуе тое, што сказаў у сваёй прамоўе, дыя ён пераканавацца, што на меў ніякіх падстаў там абурэцца. Я зусім згодзен з Штрэзэманам, калі ён гаворыць аб непарушанасьці праў найменшабоўцай, але гэтыя праў павіны захоўвацца аднолькава ва ўсіх іраінах. Я згодзен з Штрэзэманам аб тым, каб Ліга Нацый ва ўсёй шырыні абмярвала пытаньне аховы праў найменшабоўцай («Гайнт»).

Чэмпэрлен аб выніках сасіі рады Лігі Нацый у Лугано

ЛЭНДАН, 19. Агэнцтва Рэйтэр паведамляе: «Адказваючы ў паліце вобшчын на запітаньні, Чэмпэрлен заявіў, што сьватаньне ў Лугано дало магчымасьць міністрам замежных спраў лінідаваць неатарыя непаравуменьні». Далей Чэмпэрлен сазначыў, што ня было прынята ніякіх пастаюў па пытаньні аб рэпарациях, бо гаворы па гэтым пытаньні ідуць звычайным шляхам і міністры не хацелі воеці рэўнавагах перагавораў, палітычныя цэнтры іх зьяўляюцца Парыж. Далей Чэмпэрлен выказаў надзею, што камітэт энспэртаў зможа прыступіць да работы з самага пачатку новага году.

Перагаворы паміж міністрамі датыччалі іншых праблем, зааранутых у рэвалюцыі, ухваленай у верасні ў Жэневе на нарадзе прадстаўнічоў шасці дзяржаў (Англія, Францыя, Італія, Бельгія, Японія і Нямеччына). Перагаворы мелі выключна падрыхтоўчы і абсьледвацельны характар. (ТАСС).

Да справы белагвардзейца Вайцэхойскага «працоўка» друкам грамадзкае думкі

ВАРШАВА, 19. У зьвязку з тым, што справа Вайцэхойскага, які зрабіў вмавах на забовства галдзёвага прадстаўніка СССР у Варшаве Лізарова, назначана да сьлуханьня на 28-га сьнежня, эмігранцкі друк і частка польскіх газет вядуць кампанію, імкнучыся «аправаваць» грамадзкую думку ў спрыяючым для падуудвага сэнсе.

Рабочыя Нямеччыны абурваюцца супроць здрадніцтва міністраў С.-Д.

БЭРЛІН, 19. Сярод сацыял-дэмакратычных рабочых узраснае абурэньне супроць палітыкі міністраў сацыял-дэмакратыяў у адносінах да лікаўту ў Рэйнска-Вэстфальскай мэталэстравіславацыі, пры чым рабочыя надкрэсьціваюць, што гэты палітыка зводзіцца да падтрыманьня прадпрыемстваў і да ліквідацыі барацьбы лікаўтаваных рабочых (ТАСС)

БЭРЛІН, 19. Учора ў Берліне адбылося 8 масавых мітынгаў - пратэсту супроць забароны дэманстрацый і маркуемае забароны саюзу чырвоных франтавічоў. Сабраўшыся рэзка пратэставалі супроць мерапрыемстваў с.-д. начальніка берлінскай паліцыі Пэргібэля, заявіўшы, што «тоя, чаю ня змог праеэсці міністр буржуазнага блыку Кейдэль, ня ўдасца і Пэргібэлю і Завэртыну». (ТАСС).

У Нанкіне трывожна абшукваюць усіх праходзячых

ШАНХАЙ, 17. Як паведаміла агэнцтва Рэйтэр, у паўднёвай частцы Нанкіну жандарскія і вайсковыя часці прынялі ўзмоцненыя меры зьездражэнасьці. Садаўны сьстэматычна абшукваюць усіх праходзячых на вуліцы. Прычыны гэтых зьездражэнасьці трымаюцца ў сакрэце. Паводле вестак агэнцтва, улада баіцца камуністычных выступленьняў. На другіх вестках гэтыя меры ўжываюцца супроць бандытаў, якія замышляюць аграбіць рад галдзёвых фірмаў.

У прыватнасьці, эмігранцкая газэта «За свабоду» публікуе артыкул бядога старшыні расійскага камітэту у Польшчы Сямбэнава, які прадстаўляе сабой палегорык Вайцэхойскаму. Гым ня можа, артыкул Сямбэнава ўжосным чынам пацьвярджае версію аб растрэпе грошай Вайцэхойскім, якія вьлэжыць «сваю рускай моладзі» (ТАСС).

Пратэст украінскіх эмігрантаў супроць тэрору ў Польшчы

ВЕНА, 15. Арганізацыя украінскіх эмігрантаў у Вене разаслала да ўсёх аўстрыйскіх грамадзкіх арганізацый і арганіаў друку надрабязна матар'ялы, якія даюць чыя украінскага пагрому ў Львове і становішча украінцаў у Польшчы. Адначасова разаслала рэвалюцыя, ухвалена сходам украінскіх эмігрантаў у Вене; рэвалюцыя пратэстуе супроць жорсткіх мэтадаў нацыянальнага ўсіску, якому падлягаюць 7-мільёнае украінскае насельніцтва Польшчы, у прыватнасьці,—супроць тэрору, які ўжываецца да рабочых і сялян ва украінскіх еобласьцях. Далей рэвалюцыя адзначае, што Ліга Нацый, афіцыйнай задачай якой зьяўляецца абарона нацыянальна-меншасьцяй, ня выконвае гэтай задачы. (ТАСС).

У Зах. Беларусі канфліскацыя

ВІЛЬНЯ, 19. Віленскім меставым старостам канфіскаваны № 6 «Да праці» за пэвазькі «проддзяржаўны» артыкулаў.

ТУРМА ПЕРШАЙ КЛАСЫ ў ГОРАДЗЕ ТРЭЦЬЯЙ КАТЭГОРЫІ

ВІЛЬНЯ, 18. У Баранавічах арганізуюцца турма і клясы, г. зн. такал, што на сваіх выдатках прыраўноўваецца да турнаў у самых вялікіх гарадох. Алячасна з гэтым Баранавічы пераводзяцца з гораду ІV катэгорыі ў горад ІІІ катэгорыі. У Баранавічах яч і наогул у Заходняй Беларусі, турмы растуць хутчэй усяго іншага.

мест 7.079 у мінулым годзе. За мінулы сезон на было ніводнай чалавечай аховы на нашых лініях, што зьяўляецца фактарам, невядомым для грамадзянскай авіацыі ўсёй Эўропы.

Паэты-селянін

80-годзьдзе С. Д. Дрожжына Цьвэр, 18. 19-га сьнежня канічавец 80 год са дня нараджэньня і 55 год літаратурнай дзейнасьці паэты-селяніна С. Д. Дрожжына. У Цьвэры створаны камітэт па ўшанаваньні паэты, у склад якога ўвайшлі прадстаўнікі ад усіх губ. грамадзкіх арганізацый і ўстаноў. Урачыстыя пасяджэньні з удзелам юбіляра ў Цьвэры адбудуцца 19, 20 і 21-ХІІ. У шнолах і палітустановах губэрні будуць наладжывацца вечары і дзідзьячя ранішнікі, прысьвечаныя жыцьцю і творчасьці паэты. Зараз С. Д. адчувае сабе вельмі бадзёра, працуе над успамінамі аб сустрэчах з пісьменьнікамі і рыхтуе зборнік вершаў, не надрукаваных да рэвалюцыі па цэнзурных умовах. (Уласн. кар.).

Па БССР

Справа аб нападзе на яўрэйскі пасёлак Аляксееўку

РАГАЧЭЎ, 20. (Па тэлефону ад нашага ўласнага карэспандэнта). Сьнежня ў Рагачэве вызначою гэсіай Бабурынскага аяруговага суду пачалася алуханьне справа аб антысэмітазьме і бандыцкім нападзе на яўрэйскі пасёлак Аляксееўку. Па справе абнававаецца 10 асоб, у тым ліку адзін старшыня сельсавету і два міліцыянеры за надбайнасьць і інш.

ГОД САЦЫЯЛІСТЫЧНАГА НАСТУПЛЕННЯ

(Да гадавіны XV зьезду ўсекш(б))

XV зьезд партыі зьяўляецца вастолькі важнай датай у гісторыі барацьбы рабочае клясы за сацыялізм, што трэба аглянуцца на шлях, пройдзены за год правэрць сабе, прыпомніць ухвалены год таму назад рапаныі аб правільна наметанай дарозе. Гэта дарога—далейшае больш цьвэрдае і масавае, чым раней, сацыялістычнае наступленьне, якое стала магчымым, дзякуючы ўзмацненьню дыктатуры пралетарыяту, дзякуючы ўзмацненьню тэхнічнай базы сацыялізму (узмацненьне і рост цяжкай прамысловасці, машынабудаваньня, электрыфікацыі), дзякуючы росту кааперацыі, дзякуючы ўзмацненьню і росту партыі.

У надзвычайна цяжкіх умовах выбіраўся XV зьезд партыі. Партыя перажыла перад гэтым два гады напружанай унутрыпартыйнай барацьбы з апазыцыяй, якая сваё ўласнае перараджэньне выдавала за перараджэньне партыі, сваё ўласнае спэаўваньне на шлях мелшавізму—за тэрмідарыяцтва (у краіне і ў партыі), сваё ўласнае вьвэр'е ў перамогу сацыялізму—за адмову партыі ад шляхоу сацыялістычнай рэвалюцыі.

XV зьезд праявіў бальшавіцкую цьвэрдасьць, адмятаючы ад партыі групы, якія адрадылі партыі і перайшлі на антыпартыйныя пазыцыі градысцкіх і сапроуаўцаў. Не маглі ўпэсці зьмяшаньне ў зьезд паражэньніа «клэмансісцкія» тэзісы апазыцыі. Ён адмеў пахлэньнікіа сьдзьяржэньніа традыцый аб тым,

што партыя выношвае правы плян—адмовы ад падтрыманьня міжнароднай рэвалюцыі, капітуляцыі перад паціскам імперыялістыч і інш.

Зьезд канстатараў, што «мінулая паласа эканамічнага разьвіцьця ёсьць бяспрачынны крок наперад у бок сацыялізму». XV зьезд канстатараў невыстарчальнасьць нашых посьпехаў у разьвіцьці сельскай гаспадаркі, невыстарчальнасьць навільчэньня пасеўнай плошчы, росту таварнасьці, укараненьня элемэнтаў больш высокай тэхнікі і аярыкультуры, шматпалыя, тэхнічных культур, механізавані сельскай гаспадаркі. Мы навінны прызнаць, што ніколі яшчэ партыя не вьвучыла так дакладна гэтыя валады, не падыходзіла так блізка да пытаньняў аб зямлі, як іменная цяпер, пасля XV зьезду. Ад часу зьезду пытаньне аб уздыме сельскай гаспадаркі ня сьходзіць з парадку дня партыйных арганіаў і цэнтры і на мясцох. Але для партыі важна, што гэтыя пытаньні вырашэюцца з пункту погляду клясавай барацьбы, сацыялістычнага наступленьня, наступленьня на капіталістычныя элемэнты гаспадаркі. Лінія гэтага наступленьня была таксама выраэна завначана XV зьездам.

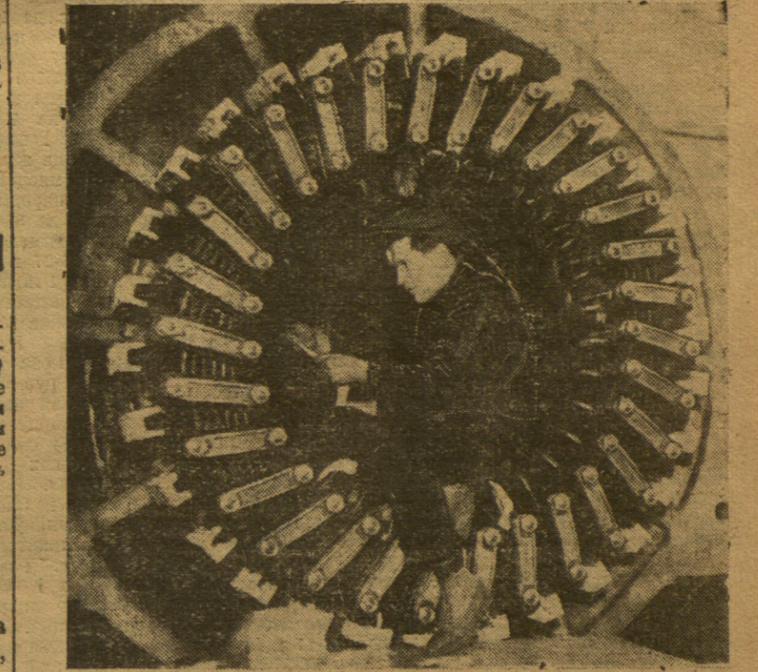
Зразумела, мы перажылі пасля XV зьезду рад момантаў надзвычайна цяжкіх. Аднак, было-б няправільна сьдзьяржэць, што XV зьезд не прадабчыў гэтых цяжкіх момантаў. Мы не гарантаваны, што паасобныя члены партыі не праваць у та-

кія моманты хістаньняў і ваганьняў. Але мы гарантаваны—і гэта паказаў год барацьбы на ідэалёгічным фронце нашай партыі за адзінства і чыстату бальшавіцкай лініі,—што партыя дасьць бязьлітасны адпор усім ідэалёгічным хістаньням у сваіх радох, усякім элемэнтам бюракратызму, безавьявнэна адсале элемэнтэ разлажэньня, перараджэньня, калі яны вьвзяцца ў той ці іншай арганізацыі.

Ці выканала партыя дырэктывы XV зьезду партыі ў галіне ідэалёгічнай барацьбы? Варта прыпомніць асноўныя моманты з жыцьця партыі, каб канстатараць, што партыя давала ратучы адпор ідэалёгічным хістаньням, што ўсьвікалі ў яе радох. У выніку ратучага правільнае ланіскай лініі ва ўсіх асноўных пытаньнях партыя ня толькі захавала адзінства ўнутры але зьмала рабціць даволі вострае рассьлежэньне ў радох апазыцыі. XV зьезд партыі даў правільную лінію, выраэную, ясную, дэійную якая прабужае вялікую актыўнасьць. На шляхох барацьбы за сацыялізм расьпэ гэта актыўнасьць, узмацавацца партыя, ласьмоад, шматмільённы пралетарскі касцяк прафсаюзаў. Усё больш магучай становіцца сетка кааперацыі, усё вышэй уздымаецца хвала культурнай рэвалюцыі. Савецкая сьстэма паліаўраца, ня глядзячы ні на што, каштоўным зьместам, павывае ўсё больш выраэныя аацялістычныя формы гаспадаркі. І далейшым нашым воесьпехі—на шляхох ратучага ажыццяўленьня пастаюў XV зьезду—ні кроку назад ад гэтых пастаюў.

(«ПРАВДА»)

Савецкі генэратор для Днепрастрою

Завод «Электрасіла» ў Ленінградзе, найаушнейшы ў СССР па вырабе турбагенэратараў для электрастанцый, заканчвае пабудову магучага генэратара (10.000 кілэват), які прадназначан для дняпроўскай гідаэлектрастанцыі.

НА ЗДЫМКУ: пранладна ізаляцыі ў статоры.

VII МЕНСКАЯ АКРУГОВАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ КП(б)Б

ПРАМОВА тав. ГАМАРНИКА НА АДКРЫЦЦІ 7-Й МЕНСКОЙ АКРУГОВАЙ ПАРТКАНФЭРЭНЦЫІ

Таварышы! Перш за ўсё дазвольце перадаць вам гарачае камуністычнае прывітаньне ад ЦК партыі і пажадаць паспяховай, даславоў, бальшавіцкай работы пад знакам рашучай, смелай самакрытыкі, якая выразна і адкрыта выкрывае як недахопы, так і посьпехі ва ўсёй нашай рабоце. А цяпер я перайду да групы дэлегатаў, на якіх, мне здаецца, трэба сканцэнтравань увагу Менскай арганізацыі і ўсёй КП(б)Б. Пачну з пытання аб гаспадарчым будаўніцтве.

1. Аб гаспадарчым будаўніцтве

Апошні лістападаўскі пленум ЦК УсеКП(б) разглядаў кантрольныя лічбы на 1928-29 год і, як вы ведаеце з апублікаваных матэрыялаў і рэзалюцый пленуму, у гэтым плане гаспадарчага будаўніцтва на 1928-29 год выраіна выдзелена лінія 15-га партызьведу, лінія партыі на шпаркі напружаньні тэмпы індустрыялізацыі, на рашучае ўзмацненьне тэмпы ўздыму сельскае гаспадаркі як па генэральным шляху калектывізацыі і будаўніцтва саўгасу, так і па шляху ўсямернага стымуляваньня ўздыму індывідуальнае гаспадаркі і сьцэпнае сялянскае гаспадаркі. Сам пленум ЦК УсеКП(б) так характарызаваў кантрольныя лічбы на 1928-29 г.— «гаспадарчы плян на 1928-29 год намечаны кантрольнымі лічбамі, зьдзяжляецца пасільным, але напружаным».

Так, плян спраўдана напружаньня, бо мы намерзілі да ўкладаньня ў капітальнае будаўніцтва прамысловасьці 1.650 мільёнаў рублёў, намерзілі рост бюджэту на 20 проц., намерзілі вялікія сродкі да ўкладаньня ў сельскую гаспадарку і г. д. Але цьвёрда трымаючы курс на тое, каб у кароткі гістарычны тэрмін нагнаць і выперадзіць перадавыя капіталістычныя краіны ў тэхнічна-эканамічных адносінах, мы ня можам намячаць ненапружаннага пляну. Мы павінны весці будаўніцтва сацыялізму ў нашай краіне напружаным, але ў той-жа час, зразумела, пасільным тэмпам. Кантрольныя лічбы на 1928-1929 год адпавядаюць гэтай патрабаваньню, і мы цьвёрда пераконаны, што пры напружанні ўсіх сіл рабочае клясы, асноўных сялянскіх мас, пад кіраўніцтвам нашай партыі, гэты гаспадарчы плян, як і дэталі, будзе выкананы з пераышненьнем.

Ангельскі эканамічны журнал «Экономист», разглядаючы нашы кантрольныя лічбы на 1928-29 год, ліша: «Кантрольныя лічбы на 1928-1929 год зьяўляюцца хутчэй прадракаваньнем, чым рэалізмам», але далей ён прымушае прызнаць, што: «паміж кантрольнымі лічбамі на 1927-1928 год і вынікавымі лічбамі рэальнае жыцьцё менш, чым гэтага можна было чакаць».

Мы павінны тут дапоўніць ангельскі журнал паказаньнямі на тое, што рэальнае жыцьцё вынікавымі лічбамі і плянам на 1927-28 год ёсьць, але як гэтага зусім ужо не чакаў ангельскі журнал, вынік пераысыў плян па індустрыялізацыі краіны. І мы гатовы загадаць прароча паўтараць «Экономист» і ўсіх «якіе с ним сомневаліся» ў рэальнасьці нашага гаспадарчага пляну на бліжы год, што на сканчэньні гэтага году мы прымусім усіх іх зноў сказаць, што вынікавыя лічбы рэальнае жыцьцё з кантрольнымі «менш» гэтага можна было чакаць».

Чым-жа таварышы, выдумалісь, што магло-б як-небудзь перапоўніць ці затрымаць арганізацыйную перастаноўку ці рэарганізацыю».

А ў лістападаўскай кніжцы ангельскага журналу «Социалист Ревью» надрукаваны артыкул Вэлёка «Аб неабходнасьці ўстойлівага погляду на Савецкую Расію», у якім ён піша: «Мы тут маем адну з вылічэньных тэрыторый у сьвеце, што знаходзіцца пад рэжымам, які забяспечвае кантроль над ле влікімі рэсурсамі ў інтарэсах нацыі і ў цэлым—банкі, валюта, прамысловасьць, падаткі, экспарт і імпарт, цэны і зарплата знаходзіцца ў руках адзінай улады і ўсё скарыстоўваецца на аснове добра абдуманых плянаў у інтарэсах нацыянальнага дабрабыту. Такім чынам, Расія ўладае тым, чаго няма ні ў адной краіне, а іменна — нацыянальнай гаспадаркай. У гэтым сакрэт ле сілы, ле фэнаменальнага рэзэрва, у працягу апошніх год, ня глядзячы на вялікія перамоходы. З прычыны гэтае акалічнасьці, усе перавагі масавай прадукцыі навукі і вынаходніцтваў могуць аўтаматычна скарыстоўвацца дзяржавай ў інтарэсах народу ў цэлым».

Так, дыктатура пралетарыату ў краіне, гіганцкая воля пралетарыату да будаўніцтва сацыялізму шпаркім, напружаным тэмпам, вось што вырашае пытаньне аб нашым тэмпе, вось што забяспечвае нам перамогу нашага лёзунгу—нагнаць і выперадзіць перадавыя капіталістычныя краіны.

Мы павінны цьвёрда памятаць, што наш плян бліжэйша году напружаны, але пасільны і што пленум ЦК УсеКП(б) паставіў перад партыяй, перад рабочай клясай задачу: «у бліжэйшым гаспадарчым годзе дабіцца рашучага зруху ў бок максымальнага паліпшэньня якасных паказальнікаў». Мы павінны, таварышы з усёй бальшавіцкай настойлівасьцю абвясціць бязлітаснае барацьбу і разьвязаньне тых сацыяльных сіл, якія цяпер пры сучасным курсе зусім зьвязаны. Паслухайце гэту клясавую праўду клясавага ворага. Кожны з вас разумее, аб якім «перамяшчэньні сіл» гаворыць і марыць расійскі меншавік, аб разгортваньні якіх сіл ідзе гутарка—гутарка ідзе аб кулаку і неману. Так, клясавы вораг кажа праўду. Але ў тым-то і справа, пань з Соцыялетніка, што ўсе вашы надзеі ня зьдзяжляюцца, бо зусім правільна, што ўсе ўхілы ад лініі партыі і ў тым ліку правы ўхіл зьдзяжляецца ня сучасным клясычным бальшавіцкім ланізмам. Няхай-жа канфэрэнцыя, усе дэлегаты гэта, што разьбедуца на месцы, павядаць паглыбленую работу на растлумачэньні сьцэнасьці правага ўхілу і мабілізацыі яшчэ больш увагі партарганізацыі на барацьбе супроць правага ўхілу, супроць рэшткаў трацкізму і прыміраньства.

Мы ідзем угару, ідзем па ўздым, перамагаем вялікія перамоходы і каб забяспечыць сабе бязупынным уздым, усмерна зьмякчаючы і ліквідуючы труднасьці, трэба усмерна ўзвысіць культурны ўзровень шырокіх рабочых мас, асабліва тых новых пластоў рабочых, якія нядаўна за вёскі прышлі і прыходзяць на фабрыкі і заводы, клясава выхаваць іх да сьвядомасьці, што: «камунізм пачынаецца там, дзе зьяўляюцца самааданым перамагаючыя цяжкую працу клопаты радных рабочых аб павалічэньні прадукцыйнасьці працы, аб ахове кожнага куду хлеба, вугалю і жалеза і другіх прадуктаў, якія дастаюцца не працуючым асабіста і ня іх «бліжнікам», а «дальнікам», г. зн. усіму грамадству цалкам, дзясяткам і сотням мільёнаў людзей, аб'яднаных у адну сацыялістычную дзяржаву, потым у Саюз Савецкіх Рэспублік» (Ленін).

Таму, таварышы падьбедзе яшчэ і яшчэ бліжэй да кіраўніцтва гаспадаркай, да практыкі яе, станьце бліжэй да работы фабрыкі, заводу, калгасу, саўгасу, да справы ўздыму

І цьвёрда пераконаны ў тым, што сярод вас, членаў акрпартканфэрэнцыі, няма таварышоў, якія не ўсвядомілі-б з вычэрпаючай наўнатой пастановы лістападаўскага пленуму ЦК УсеКП(б) і пленуму ЦК КП(б)Б, а таксама ў тым, што сярод нас няма прыміранцаў, няма тых, якія хістаюцца.

Чаму-ж я ўсё-такі палічыў неабходным спыніцца каля-б і коратка на гэтым пытаньні аб барацьбе на два франты, супроць ухілаў?

Таму, таварышы, што абгаварэньне гэтага пытаньня на радзе сходаў актыўна і ячэек, рад заіпсак пераконаў мяне ў тым, што сярод некастрыччэных членаў партыі ёсьць неразумнае сутнасьці, карыньні правага ўхілу, ёсьць блытаніна ў гэтым пытаньні. Нават у такой ячэйцы, як ячэйка Камвузу, некаторыя таварышы вывялі неразумнае ў гэтым пытаньні. Гэта прымушае мяне паставіць перад акрпартканфэрэнцыяй задачу ўсямернага растлумачэньня ўсёй партарганізацыі, кожнаму яе члену, сутнасьці правага ўхілу, усёй небяспэкі яго для партыі, усёй неабходнасьці рашучай барацьбы супроць правага ўхілу і прыміраньства да яго адносіні. Няхай кожны член партыі зразумее, куды цягне правы ўхіл, што ідэя правага ўхілу—гэта ідэя супрацоўніцтва з буржуазіяй, не рашучае барацьба супроць капіталістычных элемэнтаў, а супрацоўніцтва з імі.

Паслухайце, што гаворыць расійскі меншавік Гарві ў артыкуле, зьмешчаным у «Форвэртс»: «Слабасьць правай небяспэкі, як партыйнага напрамку, ляжыць бязумоўна ў тым, што яна ня мае і не адважваецца мець аформленай ідэалёгіі, што ўсё яе ўстаноўка, відавочна, наўрад ці можа быць прыведзена да сучаснасьці з клясычным бальшавізмам».

Перамога правай апазыцыі азначае-б значнае перамяшчэньне сіл і разьвязаньне тых сацыяльных сіл, якія цяпер пры сучасным курсе зусім зьвязаны. Паслухайце гэту клясавую праўду клясавага ворага. Кожны з вас разумее, аб якім «перамяшчэньні сіл» гаворыць і марыць расійскі меншавік, аб разгортваньні якіх сіл ідзе гутарка—гутарка ідзе аб кулаку і неману. Так, клясавы вораг кажа праўду. Але ў тым-то і справа, пань з Соцыялетніка, што ўсе вашы надзеі ня зьдзяжляюцца, бо зусім правільна, што ўсе ўхілы ад лініі партыі і ў тым ліку правы ўхіл зьдзяжляецца ня сучасным клясычным бальшавіцкім ланізмам. Няхай-жа канфэрэнцыя, усе дэлегаты гэта, што разьбедуца на месцы, павядаць паглыбленую работу на растлумачэньні сьцэнасьці правага ўхілу і мабілізацыі яшчэ больш увагі партарганізацыі на барацьбе супроць правага ўхілу, супроць рэшткаў трацкізму і прыміраньства.

III. Аб росьце партыі, уцягненьні ў яе рабочых, батракоў аб чысьце партыі

Дзесяці таго, каб партыя ўсё менш і менш працавала, каб яна на ўсіх участках работы забяспечыла правядзеньне выражанай ланіскай лініі, каб у яе радок было менш тых, хто хістаецца, укланістых і прыміранцаў, каб у яе радок было менш панучыкаў, што разлажыліся, трэба штодзённа сачыць за складам партыі, правільна рэгуляваць рост яе і рашуча чысьціць партыю ад усяго ідэалягічнага і арганізацыйнага бруду.

Ці трэба чакаць генэральнай чысьціцы трэба ўзмацніць бліжэйшую штодзённую работу па чысьці партыі? Сэнс пастановы ЦК такі, што нашы кантрольныя камісіі павінны пачаць чысьціць больш жорстка, больш строга ўжо зараз, у парадку сваёй штодзённай работы, вызваляючы партыю ад усяго чужога, гнілага і таго, што разлажылася.

Па дакладу ЦК на канфэрэнцыі трэба аб гэтым падрабязна пагаварыць. Звычайна, калі кажуць аб чысьціцы, пасобныя таварышы зазначаюць на памылкі пры гэтым, якія мелі месца як у мінулую чысьціцу, так і пасобныя памылкі ў штодзённай рабоце КК. Вель пасобных памылак ня бывае вялікай работы. Пасобныя памылкі былі і ёсьць пры чысьціцы партыі як генэральнай, так і штодзённай. Наша задача—дабіцца, каб памылка было як мага менш.

Але якую кваліфікацыю, у якасьці членаў партыі, ролю адгаворваюць гэтыя пасобныя памылкі ў гэтай вельмі важнай справе чысьці партыі. Таму мы і заклікаем КК каб яны чысьцілі больш строга, больш энэргічна.

IV. Аб проці ў вёсцы

Таварышы! У парадку дня вашай канфэрэнцыі стаіць спецыяльнае пытаньне аб рабоце ў вёсцы. Вы зрабілі зусім правільна, што паставілі гэтае пытаньне зараз на канфэрэнцыі, гэтага патрабуе ўся наша абстаноўка, нашы задачы ў вёсцы, стан усёй нашай работы ў вёсцы і стан нашай высковай партарганізацыі.

Вельмі добра будзе, калі канфэрэнцыя ўдасца мабілізаваць у значна большай ступені, чым да гэтага часу, увагу усёй партарганізацыі на рабоце ў вёсцы, на рабоце гаспадарчай, культурнай, палітычнай і ўнутрыпартыйнай. Наша работа ў вёсцы мае многа недахопаў. Наша-жа работа сярод беднаты і батрацтва яшчэ слабая. Мне сёньня «Беларуская Вёска» пераслала да ведама ліст аднаго селькора, які піша аб станавішчы ў сваёй вёсцы, што складаецца з 180 двараў. Ён піша: «культурная работа адсутнічае. Сяліне жыцьцё плёткамі, і нячэпуць, на вечарох буяняць, бо няма чым займацца. Меркаваньні аб калектывізацыі сельскае гаспадаркі разьбіваюцца аб камень цемры. Няма агранома, няма сельска-гаспадарчага гуртка, няма прапаўніцкаў. Культурны паход не закрануў вёскі і крылом. Шафрота адсутнічае, за выключэньнем сухіх дакладаў і аб'яднаньняў. Прычынай гэтых фактаў зьяўляецца адсутнасьць чытальні і клубу. Вёска не атрымала газет. Няма добрай каапэрацыі, пажарнай машыны, хаты-чытальні,—усё замяняе царква і вуліца. «Беларуская Вёска» дапамажы нам вырасьці памышаньне пад клуб, дай адпор кулаку і рэлігіі».

Таварышы! Ці ўсёды так дрэнна, як піша ў сваім лісьце чытаваны мяно селькор? Зразумела, не, у вёсцы зроблена і робіцца вялікая работа. У вёсках працуюць ужо тысячы і тысячы трактараў, расьце і мадэрнае каапэрацыя, ствараюцца новыя і новыя калгасы, вёска паступова электрыфікуецца, ёсьць магутная сетка хат-чытальні, расьце тыраж сялянскіх газет. Але нобач з гэтым ёсьць яшчэ вёскі, якія набліжаюцца да таго, аб чым піша селькор. І ёсьць намага яшчэ вёскаў, у якіх ёсьць тліны і іншыя недахопы з пералічаных селькорам. Зусім мучыцца, што гэты селькор лаяць некаторыя агусьціфіцэўскія фальшывыя арганізацыі, якія чысьціць партыю ад усяго ідэалягічнага і арганізацыйнага бруду.

Ці трэба чакаць генэральнай чысьціцы трэба ўзмацніць бліжэйшую штодзённую работу па чысьці партыі? Сэнс пастановы ЦК такі, што нашы кантрольныя камісіі павінны пачаць чысьціць больш жорстка, больш строга ўжо зараз, у парадку сваёй штодзённай работы, вызваляючы партыю ад усяго чужога, гнілага і таго, што разлажылася.

Пытаньне аб цьвёрдым правядзеньні бальшавіцкай нацпалітыкі ў Беларусі, гэта ў першую чаргу пытаньне аб беларусізацыі ў шырокім ланіскаім яго разуменьні. Апошні пленум ЦК КП(б)Б з асаблівай заостранасьцю паставіў перад партыяй, выходзячы з агульных задач сацыялістычнага будаўніцтва на сучасным этапе, задачу далейшай рашучай фарсаванай беларусізацыі.

Мне ўжо прыходзілася на радзе актыўна, у прыватнасьці на Менскай партыі, угрунтаваць актуальнасьць рашучай беларусізацыі асабліва зараз, на сучасным этапе. Задача—бліжэй падьбесці да вёскі, арганізаваць сялянскую беднату, ўзмацніць змычку рабочае клясы з сяліствам, ўзмацніць кіраўніцтва рабочае клясы над вёскай, усё гэта патрабуе далейшага разгортваньня беларусізацыі. І мы, ЦК партыі, пераконаны ў тым, што ўсе партарганізацыі з усёй бальшавіцкай настойлівасьцю будуць весці гэтую работу. Кампартыя Беларусі ў гэтым пытаньні за апошнія гады дэблясала вельмі многага яна вяла рашучую і вельмі псыяхічную работу па беларусізацыі і вялікія вынікі ў наўнасць. Зараз перад намі задача—працягваць гэту работу і ўзмацніць яе.

Ці ёсьць у нас у Беларусі пасобныя хістаньні ад нашай бальшавіцкай нацпалітыкі? Ці ёсьць хістаньні сярод пасобных членаў партыі як у бок расійскага шавінізму, так і ў бок беларускага буржуазна-дэмакратычнага нацыяналізму, ці ёсьць некаторыя ўзмацненьне за апошнія часы, у зьвязку з абвастрэньнем клясавай барацьбы, шавінізму ўсіх колераў: і расійскага, і беларускага, і яўрэйскага, і польскага, і асабліва антысэмітызму. Бязумоўна—так, факты і многа фактаў гавораць аб гэтым. Мы за апошні час шмат гаварылі, гаварылі аб барацьбе супроць шавінізму, супроць антысэмітызму, аб неабходнасьці ўзмацненьня інтэрнацыянальнага выхаваньня працоўных мас, аб узьяньні культурнага ўзроўню мас пагоул і спадзяюся, што ня толькі гаворым, але робім і будзем рабіць.

Але ў сёньнішнім выступленьні мне хочацца спыніцца пераважна на пасобных хістаньнях ад правільнай нацпалітыкі як у бок расійскага шавінізму, так і беларускага. Абвастрэньне клясавай барацьбы, хістаньне дробнай буржуазіі—усё гэта цісьне і на пасобных, пастойных членаў партыі, выклікаючы хістаньні іх і ў нацыянальным пытаньні. Факты расійскага шавінізму за апошні час? Яны ёсьць і, я думаю, іх можна сабраць ня мала. Я магу вам падаць цару фактаў: на Гомельскім актыве, на якім я гаварыў аб задачах беларусізацыі, адзін выступаўшы таварыш прарочыў мне па пытаньні аб беларусізацыі, гаварыў аб тым, што, моў, беларусізацыя трэба, зразумела, праводзіць, але «ня так рэзка». Скажана як бачыць, вельмі асьпіроўка, але я думаю, вы адчуваеце, куды гэтага таварыша цягне. На Вабруцкім актыве, на якім тав. Галадзев рабіў даклад на беларускай мове, два члены партыі настойліва патрабавалі, каб ён рабіў даклад на расійскай мове. Гэта, як бачыць, ужо іскравае, хамскае, хуліганскае выступленьне расійскага шавінізму. А дэколь, на аснове ня толькі гэтых двух фактаў, мы павінны ўзмацніць барацьбу супроць

апошняй тэатральнай дыскусіі. Тут, мне думасца, вельмі поўна выявіўся характар, сутнасьць хістаньняў у бок буржуазна-дэмакратычнага нацыяналізму. Што мы мелі па сутнасьці ў гэтым пытаньні з боку пасобных таварышоў? Мелі тэндэнцыю проціпаставіць беларускую культуру расійскай, мелі тэндэнцыю ў формуле партыі «культура нацыянальная па форме, але пралетарская па зьмесьце» падмяніць пралетарскі змест дробна-буржуазным. Успомнім, што пісаў Уладзімер Ільіч яшчэ ў 1913 годзе супроць сацыялістычных. Ён пісаў: «Ёсьць дзьве нацыі ў кожнай нацыі—скажам мы ўсім нацыянал-сацыялістам. Ёсьць дзьве нацыянальныя культуры ў кожнай нацыянальнай культуры. Ёсьць вялікарская культура Пуршышкічаў, Гучоных і Струва, але ёсьць таксама вялікарская культура, якая характарызуецца імянамі Чарнышэўскага і Пляханава. Усякае праціпаставленьне ў пытаньнях, якія датычаць пралетарыату адной нацыянальнай культуры ў цэлым і гэтага нібы пэдалі навуку культуры і г. д. Ёсьць буржуазны нацыяналізм, з якім абавязкова бязлітаснае барацьба».

Гэтыя словы Ільіча ня толькі захоўваюць усю сваю сілу, але яшчэ павялічваюць яе ў сто раз у адносінах да тых, хто зараз ва ўмовах паваньня пралетарскай дыктатуры ў Савецкім Саюзе імкнецца ў якасьці там ці было ступені проціпаставіць культуру адной саванай рэспублікі культуры другой саванай рэспублікі.

Уладзімер Ільіч проціпаставіўленне украінскай культуры ў цэлым расійскай культуры ў цэлым у 13 г., калі «культура» Пуршышкіча, Гучоных і Струва была пануючай культурай у Расіі, лічыў буржуазным нацыяналізмам, з якім абавязкова бязлітаснае барацьба, таму, што ён заклікаў не забываць, што ёсьць і культура Чарнышэўскага і Пляханава. І зараз ёсьць і ў РСФСР і ў БССР абломкі буржуазнай культуры, рэшткі разьбітай культуры рускіх, беларускіх, яўрэйскіх, польскіх Пуршышкічаў і Струва, прадстаўленьня зараз ланіманам, кулакам, паном, рабінам, ксандом і ўсім іх паслугачам Гэтыя абломкі яшчэ часта ціснюць на нас, аказваюць нам супраціўленьне, імкнучы заравіць пасобныя і расійскай рабочае клясы і партыі. Але пленум і ў РСФСР і ў БССР адзіная па зьмесьце сацыялістычная культура, але розная па нацыянальнай форме. Што значыць зараз проціпаставіць расійскую культуру беларускай? Гэта значыць проціпаставіць культуру Леніна і Горкага беларускай сацыялістычнай культуры. Нам могуць сказаць тыя, хто хістаўся ў тэатральнай дыскусіі, ці іх абаронцы—«мы-ж нічога падобнага не гаварылі ні аб Леніне, ні аб Горкім».

А мы ім адкажам, што так, гэтых і абем вы не называлі, так выраіна пытаньня іх ставілі, але ўхіл ваш у гэты бок, шлях ваш у гэты бок, калі

не адумаецеся, не выправіце сваіх памылак.

А задача партыі бязлітасна змагацца з буржуазным нацыяналізмам. Партыя за беларусізацыю і будзе далей праводзіць яе ўсімі сваімі сіламі, партыя за сацыялістычную культуру беларускую па форме, але партыя ніколі і нікому не дазволіць проціпаставіць адну пралетарскую культуру другой, не дазволіць ні на якой лані, ні пад якім сьцягам паслабляць магутнага Саюзу Савецкіх Рэспублік.

Я, таварышы, гаварыў сёньня аб шаліпмахах усіх колераў і сканцэнтраваную асабліваю увагу на двух ухілах.

Але акрамя пасобных укланістых, ёсьць у партыі і катэгорыя людзей, якія паабыватальску, прыміранча адносіцца да ўсіх ухілаў ад правільнай нацпалітыкі і індэфэрэнтна, абія-як, паказьнікам адносіцца да правядзеньня ў жыцьці нашай нацпалітыкі. Гэтыя людзі лічаць, што лані «вышэй усякіх нацпартыяў», што, на сутнасьці гаворчы, «гэта пытаньне праз меру раздуваецца», што і някая «нацпартыя» займаецца той, каму гэта падабаецца».

Катэгорыя гэтых людзей у партыі не мала. І зьм ланіны супроць таікі настрою рашуча змагацца. Трэба каб у Беларусі ўся партыя, як адзін чалавек, прымала актыўны ўдзел у правядзеньні нацпалітыкі, каб яшчэ і яшчэ бліжэй да гэтай справы павыдзішла рабочая кляса Беларусі.

Я нядаўна прыступіў на адной параўнальна вялікай чыгуначнай ячэйцы і ў часе ўсяго пасяджэньня я ня чуў ніводнага беларускага слова. Трэба-ж, таварышы, асабліва рабочым бальшавіком, усвядоміць тое, што ў Савецкай Беларусі, у рэспубліцы пралетарскай дыктатуры, дзе кіраўніцтва ўсім будаўніцтвам, усім жыцьцём належыць рабочай клясе на чале з ланіпартыяй і што кіраўніцтва беларусізацыйна, павінна быць цьвёрда ў ле руках і што поўнае кіраўніцтва правядзеньнем усёй нацпалітыкі гэта выключная справа рабочых і кампартыі.

Адначасова трэба з усёй сілай паставіць пытаньне аб новых і новых партыйных і пралетарскіх кадрах на культурны фронт, фронт барацьбы за сацыялістычную культуру, культуру нацыянальную па форме і пралетарскую па зьмесьце. Трэба рыхтаваць умовацца з мясцовых таварышоў кадры марксыска-леніскай вывучкі і ў першую чаргу для культурнага фронту.

Чым больш партыя ўся, усім калектывам падьбедзе да штодзённага практычнага вырашэньня нацпалітыкі, да ўмацаваньня інтэрнацыянальнага выхаваньня працоўных, у духу клясавага агуртаваньня працоўных усіх нацыянальнасьцяў для рашучай і бязлітаснай барацьбы супроць клясавага ворага, тым мацней будзе пралетарская дыктатура ў Беларусі.

Будзем-жа ўмацаваць пралетарскую дыктатуру і біць па клясавым ворагу!

Дзеньнік канфэрэнцыі 20-га сьнежня

На рашчым пасяджэньні працягваліся спрэчкі па справаздачы ЦК КП(б)Б Выступіла 24 прамовы, а заіпсалася ка слова—54 т. т.

На тым-жа пасяджэньні, пасля аб'яднанага, завод «Камунар», Энэрг. хлебзавод, Меншав, гута і дрэвазаводчы завод.

Каліч пасяджэньня быў прымовачамі справаздачы ЦК КП(б)Б, з якой вы-

тралізацыя не была тэмпа, і на многа, многа разоў перавышае ўсе капіталістычныя краіны? Чым вы тамамаціце, што мы гэты высокі тэмп абдуоўчага перыяду захоўваем і для перыяду новага магутнага капітальнага будаўніцтва, перыяду рашучай тэхнічнай рэканструкцыі нашай краіны?

Растлумачыце гэтага ў тым, што наша краіна, краіна дыктатуры пралетарыяту, краіна ў якой будзе сацыялізм, а ўсім вынікаючым з гэтага гіганцкімі магчымасцямі для такога магутнага развіцця вытворчых сіл краіны, аб якім і марыць ня можа ніводная капіталістычная краіна. Паслухайце, што на гэтую тэму гавораць чужаземцы некамуністы, якія нядаўна наведвалі Саветскі Саюз. «Ленінград Фольксблэтт» друкавае даклад Іоахіма (буйнага чыноўніка міністэрства працы), які наведваў Саветскі Саюз, у інстытуце рабочага права пры Лейпцыгскім універсітэце, у якім ён кажа: «Бязумоўна, што ў Расіі ўсе прадпрыемствы паскорылі прасякнуты рознастайнымі арганізацыямі. Наогул, адрозніваючай рысай рускага аднаўлення з'яўляецца тое, што ўсе ўсёды арганізуюцца. Ня треба забываць, што ў Расіі можна лягчэй і хутчэй арганізаваць, чым ва ўсёй іншай эўрапейскай прамысловай дзяржаве. Бо там няма нічога,

сельскае гаспадарства, у якім былі б дзялячынцы, пашырэнне пасевных плошчаў. Злучаецца бліжэй з рабочымі масамі, з батрацтвам, з сямейнай беднотай і на часе іх за ўсё лепшае і лепшае вырашэнне паштых гаспадарчых задач. Выгучы год будзе нялёгкім годам і гэты тым больш патрэбу мабілізацыі ўсіх паштых сіл на перамогу ўсіх труднасьцяў, на забеспячэнне тэмпу сацыялістычнага будаўніцтва, намеранага апошнім пленумам ЦК УсеКП(б).

II. За большавіцкую лінію, супроць ухілаў і прымірэнстваў

І першае, асноўнае, рашаючае ў справе забеспячэння пашыхавасці нашага сацыялістычнага будаўніцтва, гэта ланіцкая лінія ў нашай партыі і на яе аснове маналітнае адзінства яе радоў. За ланіцым, супроць ухілаў як «левага», так і правага адкрыта апартур стыхага партыя заўсёды амагалася, змагаецца і будзе змагацца, не даючы літасці і прымірэнствам. Мне думецца, таварышы, што няма патрэбы мне надрабана спыніцца на пытанні аб правай небяспецы, як галоўнай зараз небяспецы і аб неабходнасці барацьбы на асколак трацізму, наколькі вы ўсе тут прысутны абаворвалі гэта пытаньне нядаўна на раённых партканфэрэнцыях, на парткампіях.

Апошні ластаваўскі пленум ЦК УсеКП(б), як вы ведаеце, дакладна абаворваў усе гэтыя пытанні і намяціў цэлы рад мер на палітычныя ядра вытворчых рабочых у партыі к канцу 1930 году ня менш, чым да 50 проц. усюго яе складу. Апошні пленум ЦК КП(б)Б таксама абаворваў гэта пытаньне ў зьвязку з абавярэным вынікам работы пленуму ЦК УсеКП(б) і паставіў паставіць гэта пытаньне на бліжэйшым зьездзе кампартыі Беларусі.

Таварышы, на гэтай партканфэрэнцыі вам треба аднесціся з усёй увагай да гэтага пытанья.

У кампартыі Беларусі рабочых 37 процантаў і батракоў 2 проц. Мы павінны паставіць перад сабой задачу выканання паставы апошняга пленуму ЦК УсеКП(б) і дабіцца значна павышэння процанта рабочых у складзе партыі. Мне думецца, што калі мы паспрадуем разгорнець работу на ўдзяненні ў партыю рабочых, с.-г. рабочых і батракоў, дык і ва ўмовах Беларусі можна дабіцца 60 проц. рабочых, занятых на вытворчасці, у складзе партыі. Треба шпярэй уцягнуць у партыю сямля беднякоў, асабліва калгаснікаў. Тут таксама вялікае поле работы, — треба толькі разгарнуць яе паспрадуем. І, нарэшце, аб чыстцы.

V. За беларусізацыю, за большавіцкую нацыялітыку, супроць ухілаў ад яе

Апошняе і важнейшае пытаньне, на якім мне хочацца сканцэнтравашу ўвагу, гэта пытаньне аб беларусізацыі, аб большавіцкай нацыяліты

нашае ўмеранае увагі. Ён лішні для нас напамінае аб неабходнасці бліжэй падыйсці да вёскі, умацаваць і наладзіць там нашу работу.

Распачатая справаздачная кампанія на вёсцы ў зьвязку з выбарамі ў саветы паказвае, як мы яшчэ павольна раскатваемся, як слаба яшчэ разгарнулі работу партыйныя, саветскія і прафсаюзныя органы. Як мы зольны часамі забаракратываць такую дасканалую справу, як масавую пашырку рабочых у вёску на выбары. Гэтымі днямі толькі прафсаюзналістыя нам гаварылі, што па ўсёй Беларусі паехала пакуль што ў вёску малавек 60 рабочых. Але-ж гэта мзэрна мала.

І так, таварышы, больш увагі рабочым у вёсцы!

Треба дапамагчы батраку, бедняку ў вёсцы лепш арганізаваць, умацаваць саюз з сярэдняком для рапучай барацьбы супроць кулака. Гэта баявая задача кожнай партарганізацыі.

V. За беларусізацыю, за большавіцкую нацыялітыку, супроць ухілаў ад яе

Апошняе і важнейшае пытаньне, на якім мне хочацца сканцэнтравашу ўвагу, гэта пытаньне аб беларусізацыі, аб большавіцкай нацыяліты

нашае ўмеранае увагі. Ён лішні для нас напамінае аб неабходнасці бліжэй падыйсці да вёскі, умацаваць і наладзіць там нашу работу.

Распачатая справаздачная кампанія на вёсцы ў зьвязку з выбарамі ў саветы паказвае, як мы яшчэ павольна раскатваемся, як слаба яшчэ разгарнулі работу партыйныя, саветскія і прафсаюзныя органы. Як мы зольны часамі забаракратываць такую дасканалую справу, як масавую пашырку рабочых у вёску на выбары. Гэтымі днямі толькі прафсаюзналістыя нам гаварылі, што па ўсёй Беларусі паехала пакуль што ў вёску малавек 60 рабочых. Але-ж гэта мзэрна мала.

І так, таварышы, больш увагі рабочым у вёсцы!

Треба дапамагчы батраку, бедняку ў вёсцы лепш арганізаваць, умацаваць саюз з сярэдняком для рапучай барацьбы супроць кулака. Гэта баявая задача кожнай партарганізацыі.

Вывучаючы прычыны такога павышэння ўраджаю ў Заходняй Эўропе, большасць даследчыкаў гэтага пытанья прыходзіць да выключэння, што пасьпехі, дасягнутыя гэтымі краінамі ў земляробстве, больш, чым на 50 проц., прыходзіць аднесці за лік ужывання мінеральных угнаенняў. Такое заключэнне падтверджаецца данымі, якія падае проф. Пранішнікаў адносна сярэдніх ураджаюў і колькасці ўжываных мінеральных угнаенняў у розных краінах за перыяд 1922-26 гг.

на справяднасць ЦК КП(б)Б (галоўна першай старонка), выдзелены камісія для канчатковай апрацоўкі рэзалюцыі. Для прывітання рабочых мескіх прадпрыемстваў, канферэнцыя выдзеліла восем дэлегацый: па МВБ ч. 1-а

На вятчэрні пасяджэнні прафсаюзаў дэлегацый і спрэчкі па гэтым аб'екце.

Добры ўплыў пашы на глебу ў вогуче зводзіцца да наступнага. Пры вапнаванні глебаў нейтралізуюцца іх кіслотнасць, паліпшаюцца фізічныя ўласцівасці, ствараюцца ўмовы, якія спрыяюць насапленню арганічных матэрыяў у глебе.

Ураджай у цэнт. верах на гектар.	Авог. фосфар. калі ў кіляграмах на гектар.
Галандыя 28.1	108
Вялгія 25.9	55
Нямеччына 18.4	49
Японія 15.1	28
Францыя 14.5	18
Злучаныя Штаты 9.3	5
СССР 6.3	0.16

З гэтай табліцы відаць, што краіны, якія ўжываюць у вялікай колькасці мінеральных угнаенняў, збіраюць і вялікі ўраджай.

Аднак, такіх высокіх ураджаюў пры дапамозе мінеральных угнаенняў можна дасягнуць толькі пры пэўных умовах, калі глеба адпаведным чынам падрыхтавана.

Практыка Заходняй Эўропы і вынікі, атрыманыя пры вывучэнні ўплыву мінеральных угнаенняў у нас, у СССР, гавораць за тое, што буйныя прыбыўкі ўраджаю, пры састэматычным ужыванні мінеральных угнаенняў, можна атрымаць толькі на глебах, якія маюць выстарчальную колькасць арганічных матэрыяў.

Таму пры састэматычным ужыванні мінеральных угнаенняў у глебу пачаць з апошнім треба ўносіць арганічныя матэрыялы ў выгляд гною, торфу зялёнага ўгнаення, ужываць палівае травасеянне і вапнаванне. Без захавання гэтых умоў мінеральныя угнаенні часта не даюць ні толькі буйных прыбавак ураджаю, але могуць нават папіць урадлівасць глебы.

Асабліва важную ролю пры хемізацыі земляробства ў БССР павінна адыграць вапнаванне глебы.

У сучасны момант у Заходняй Эўропе на глебах, аналігічных падзолістым глебам Беларусі, ужываецца масавае вапнаванне, як прыём карэняга паліпшэння глебы, на фоне якога праводзіцца ўжо далейшыя мерапрыемствы па хемізацыі земляробства.

На вятчэрні пасяджэнні прафсаюзаў дэлегацый і спрэчкі па гэтым аб'екце.

Добры ўплыў пашы на глебу ў вогуче зводзіцца да наступнага. Пры вапнаванні глебаў нейтралізуюцца іх кіслотнасць, паліпшаюцца фізічныя ўласцівасці, ствараюцца ўмовы, якія спрыяюць насапленню арганічных матэрыяў у глебе.

Вапнаванне глебы павінна ісьці пачаць з унясеннем арганічна матэрыяў, а таксама мінеральных угнаенняў, бо злоўжыванне аднабоковым вапнаваннем—асабліва пры ўжыванні высокіх нормаў еднак вапнавання—можа прывесці да вымінен глебы.

Аднак, гэта ня значыць—як думаюць нават некаторыя аграінічныя дзеячы—што мы павінны ўстрымацца ад правядзення вапнавання нашай глебы ў шырокім маштабе.

Адмоўныя адносіны да вапнавання аснованы на недадзячым дасягненніаў наукова-даследчых устаноў СССР і досьледаў Заходняй Эўропы і Паўночнай Амэрыкі, якія кажуць за тое, што няма ніякіх падстаў чакаць больш ці менш сур'езных няўдач пры масавым вапнаванні нашых глебаў.

У прыватнасці ў БССР ёсць у наяўнасці ўсе ўмовы дзеля таго, каб займаць адно з першых месц у адносінах вапнавання ў Саюзе.

Пры масавым вапнаванні глебы ў БССР можна ў больш кароткі тэрмін дасягнуць больш высокага эфекту, чым на большай частцы астатняй тэрыторыі нячорназёмнай паласы СССР. Пры гэтым вапнаванне нашай глебы дасць таксама магчымасць больш эканомна скарыстаць рэсурсы мінеральных угнаенняў, якія ў нас ёсць.

У зьвязку з падыходзячым масавым вапнаваннем глебы Беларусі, треба неадкладна прыступіць да правядзення цэлага раду важных мерапрыемстваў дзяржаўнага характару, ад якіх залежыць пасьпех гэтага пацвянення. Найбольш важнымі з іх з'яўляюцца наступныя:

- 1) Арганізацыя распрацоўкі вапнякоў і мэргеляў і размолу іх.
 - 2) Выдача доўгатэрміновага кредыту насельніцтву для набывання вапняных угнаенняў на магчыма больш таннай цане.
 - 3) Шырокая папулярызацыя пштаньяў вапнавання глебы сярод насельніцтва.
 - 4) Правядзенне ў працягу лет 1929 году абсольдванне глебы БССР, у адносінах патрэбнасці іх у вапне.
 - 5) Умацненне работы ўсіх навукова-даследчых устаноў рэспублікі па вывучэнні ўплыву вапны на ўмовах БССР.
 - 6) Арганізацыя з вясны 1929 г. паказальных рэспублікі вапнаваннем глебы ў саўгасах, калгасах і сямейных гаспадарках па ўсёй тэрыторыі рэспублікі.
- У зьвязку з масавым вапнаваннем глебы рэспублікі, вялікая работа владзецца на саўгасах і калгасах, якія павінны быць пільнамі ў гэтай справе.

Прафэсар КЕДРАУ-ЗІХМАН.

На шляхах калектывізацыі сельскае гаспадаркі

(Меншчына)

Калектывізацыя сельскае гаспадаркі акругі за час ад 6-й да сучаснай 7-й менскай партканфэрэнцыі значна пашырылася і прыняла масавы рух сярод батрацкай і бядняцка-серадняцкай часткі сялянства з выразна адлюстраваным класавым характарам барацьбы з кулаком. У працягу гэтага перыяду ў развіццё паставіў XV партз'езд і пленум ЦК УсеКП(б) і ЦК КП(б)Б, як ніколі Менскай Акруговы Камітэт КП(б)Б шырока ставіў і прапрацоўваў пытанні аб калектывізацыі сельскае гаспадаркі.

Па ўмовах Меншчыны калектывны рух пачаўся з 1921 г. і паступова з году ў год пашыраецца.

Гэтак, у 1921 годзе камун было 5, с.-г. арцеляў—3, а таварыстваў па агульнай апрацоўцы зямлі ня было ніводнага.

У 1921 годзе: камун—12, с.-г. арцеляў—36 і 1 т-ва па агульнай апрацоўцы зямлі.

А ў 1928 г. мы маем камун—13, с.-г. арцеляў—107 і т-ваў па агульнай апрацоўцы зямлі—10.

Павялічэнне з 21 г. па 27 г. у 6 раз і за 28 г. больш чым у 2 а паловай раз.

Агульная зямельная плошча, занятая імі, роўна 10.455,86 гект., а ў 1929 г. мяркуецца арганізаваць каля 60-70 калгасаў на плошчы 5.000 гектар. Разам тады будзе ахапленыя каля 0,7% агульнай плошчы акругі.

Укамплектаванасць калгасаў у насельніцтвам на сацыяльным складзе відаць з такіх лічбаў— батракоў, беднякоў і другіх рабочых—74,9, сярэднякоў—16,5% і зможных 8,6%.

Па шчыльнасці ўкамплектаванасць калгасаў не адпавядае патрэбам гаспадаркі. Маецца 3.698 ч. у сярэднім 15,6 працаздольных асоб на 100 гект. Недаўкамплектавана прыблізна на 400 сем'яў.

66,1%. Таварная частка асноўных галін гаспадаркі ўзраста да 38,6% ад валавых прыбыткаў.

Значна павялічана задавальненне калгасаў крэдытамі. За 27-28 г. выдана крэдытаў 235.000 руб., а на 28-29 г. вызначана 575.919 руб.—доўгатэрміновых і 95.583 руб. кароткатэрміновых, з агульным прыцягненнем гаспадарчых сродкаў на суму 316.976 руб.

Прадукцыйная, буйная рагатая жывёла дасягае 2.191 гал. на агульную суму 201.700 руб.; па новым—у сярэднім 34 галавы на 100 гектараў пахаці, а па старым—36,7 на 100 гектараў. Мяркуюцца да 1-га кастрычніка 29 г. павялічыць колькасць жывёлы на 161.227 руб. у абсалютных лічбах, ці на 1.765 галоў з маладняком. За мінулы год рагатае стада павялічылася на 1.185 галоў, ці на 117.377 руб. Разам з гэтым палепшылася і якасць жывёлы за лік павялічэння мясцовай народы. Удойнасць адной каровы ў год дасягае ў сярэднім да 85 ц. Рабочае жывёлы павялічылася за 27-28 г. у параўнанні з 26-27 г. на 74,7 проц. і налічваецца на 1-га кастрычніка 28 г. 606 шт. коштам на 94.468 руб. Да 1-га кастрычніка 29 г. мяркуецца дасягнуць на старой і новай сетцы гаспадарак да 1.032 шт. на агульную суму 177.876 руб. Забяспечанасць цягавой сілай павялічылася з 12,2 да 9,5 гектараў пахаці на каня ў той час, як у сямейных пашобных гаспадарках 7,1 гект. пахаці на рабочага каня.

Эканамічнаму ўзросту калгасаў спрыяюць у значнай ступені ўжыванне складаных машын, трактараў і інш. прылад апрацоўкі глебы аэрыячальныхных, пашуных і ўборачных машын, колькасць якіх з кожным годам павялічваецца. За 26-27 г. іх было на суму 63.086 руб., у 27-28 г. набылі на 89.987 руб. і на 28-29 г. мяркуецца набыць на 85.512 руб., у тым ліку, колькасць складаных і палепшаных машын павялічыцца на 60 проц.

Гавораць пра частку з палюўных

поспехоў, зараз асабліваю увагу треба накіраваць на недахопы, якія яшчэ ёсць, і тыя задачы, якія партыя высювае ў далейшым па калектывізацыі.

Галоўнае ў недахопаў, гэта тое, што да апошняга дня стадае кіраўніцтва калгасным рухам з боку большасці сельскіх парт'ячэек і значнай часткі райкамаў ЦК(б) адсутнічае. Яно зводзіцца да фармальнага рэзкага ўтварэння выездаў ці заслухоўвання дакладаў, дасаваных да ўрачыстых свят, а што датычыць унутранага боку жыцця калгасаў, то кіраўніцтва тут не забяспечана. У большасці калгасаў не пачата палітыка выхаваўча і культурна-асветная праца ў той час, калі па дырэктывах ЦК КП(б)Б калгас павінен з'яўляцца галоўным асяродкам працы ячэйкі.

Арганізацыя пашобных галін вытворчасці, машынізацыя калгасаў, падбор і ўкамплектаванне іх складу, прыцягненне калгасаў да грамадзкай працы на вёсцы, канкрэтная даць устаноўку ў класавым разуменьні дапамогі калгасамі беднаце, паставіцца пытаньняў на шырокае абгаварэнне сялянства аб калектывізацыі вёскі, пачатак у калектывізацыі ў першую чаргу робіць з камуністических і камсамольцаў сямля. Гэтыя пытанні зусім бledна адбыты ў працы ячэйк.

Для прыкладу прыводжу некалькі фактаў. Пярэжырска сельчэйка ня гледзячы на тое, што ў раёне свае дзейнасці мае толькі адну камуну, у якой было шмат недарэчныхасцяў на вачох ячэйкі, каля году ня цікавілася жыццём камуны, не заслухала дакладу камуны, нават не рэагавала на падаваемыя ў ячэйку заявы камунараў, аб непарадках.

Халопеніцкі райком КП(б)Б не наблізіў сваёй кіруючай працы да калгаснага руху раёну, не рэагавала на грубыя памылкі пры земляўпарадкаванні калгасаў. РВК па веснавых ведах паказаў, што зарганізавана 11 калгасаў, а на справе

іх толькі—4. На плошчы 80 гектараў дапусціў арганізаваць 2 калгасы, прычым адзін на 20 гект. У выніку калі с.-г. арцель «Рэйтар Акцябр» прыступіла да будоўлі, то ёй треба выскаць сад, бо няма вольнай зямлі пад сядзібу.

Парт'ячэйка камуны «Прамень Сацыялізму», Самавалаўскага раёну, адарвана ад гаспадарчай працы камуны. На яе вачох савет дапускае вялікую безгаспадарчасць: здае ў 9 гектар сад у арэнду на 29 г. прыватніку за 700 р. у лістападзе 28 г. У той час, як гэты сад на яго ўзросце, як мінімум, дае прыбытковасць 2.500 руб. У камуне пашойты да такоў ступені, што запозніці спойваюць загадчыка млыну, а потым мелюць дарэмна. Вядоў прамыта грэблі і пагражае небяспэка зрыву ўвясну млына, а ячэйка на ўсё гэта не рэагуе.

Канфэрэнцыя, якая зараз працуе, павінна будзе зрабіць карэнны пералом у напрамку набліжэння састэматычнага кіраўніцтва вясковых ячэйк гаспадарчай дзейнасцю калгасаў.

Задача сёл ай ячэйкі КП(б)Б у кіруючай сваёй працы калгасамі павінна быць ня толькі—зарганізаваць калгас, а дапамагчы яму эканамічна ўзмацніць сваю сацыялістычную вагу сярод індывідуальных гаспадарак вёскі пад палітычным кіраўніцтвам ячэйкі.

Адзін з хворых бакоў жыцця калгасаў—гэта нячулая іх адзядульнасць, як сацыялістычных ячэйк, па пытаньях барацьбы з прыватным рынкам. Між іншым, калі прасачыць за гэтай справай, то мала знойдзецца дадатных фактаў. Пацікавіўшыся гэтым пытаньнем, па некаторых ячэйках відаць, што пытаньнем задачы таварных лішкаў калгасамі, ячэйкі не займаліся.

Пашыхавасць арганізацыі новых калгасаў у будучым, галоўным чынам, залежыць ад сваячасовага земляўпарадкавання, асабліва ў той час, калі калгасы будуць арганізоўвацца выключна на прадоўжныя сямейскіх землях. Гэтае пытаньне да апошняга часу з боку зямельных органаў дастаткова не завострана, «пакуль у большасці гаворым», але канкрэтная ўстаноўка ня мае, як забяспечыць земляўпарадкаваннем

арганізаваную колькасць калгасаў у працягу гэтага году, калі яны зарганізаваны. Адна з мер—папярэдняе вызначэнне плошчы, на якой мяркуецца арганізаваць калгасы. Другая ўстаноўка—арганізацыю калгасаў праводзіць з'ёмку з тым, каб можна было ўключыць іх у плян земляўпарадкавання. Як адна, так і другая мера з'яўляюцца частковымі, бо цяжка вызначыць плошчы наперад, ня ведаючы, у якім раёне і колькі можна падрыхтаваць сямля да арганізацыі калгасаў і, другое—немагчыма спыніць арганізацыю калгасаў улетку. Зямельным органам треба да тых момантаў, якія высуваюць на земляўпарадкаванні калгасаў, яшчэ прасачыць за гібкасцю земляўпарадоўчага кіруючага персаналу, вызначыць некалькі рэзэрвовых адзінак—земляўпарадкавальцаў, якіх-бы магчыма было перакідаць з аднаго месца на другое.

Перад сельскімі ячэйкамі КП(б)Б і райпартарганізацыямі павінна стаць задача—арганізацыя калгасаў з членаў партыі і камсамольцаў—сямля. У тых месцах, дзе праходзіць земляўпарадкаванне вёсак, гэта група абавязкова павінна ісьці ў калгас. Другое—неабходна дабіцца, каб у кожным калгасе была арганізавана кандыдацкая група і практычная ўмоцнена палітыка - выхаваўчая праца сярод пасельніцтва калгасаў.

Палітычнай важнасці вялікая праца зроблена па калектывізацыі лугарэскага насельніцтва—зарганізавана 54 калгасы. У далейшым гэтая праца бязумоўна пашырыцца. Тут перад мясцовымі партарганіамі асабліва важнай задачай з'яўляецца—правільна забяспечыць іх абслугоўванне. Прасачыць, каб у склад іх не нападлі замест месцачковай беднаты і саматужнікаў, элементы, якія стараюцца скарыстаць калгас у сваіх асабістых выгадах. Правесці шырокую растлумачальную працу сярод сямля, каб скласці добрыя адносіны да нацыянальных калгасаў.

Канфэрэнцыя, выходзячы з паставы XV партз'езду, дасць партарганізацыям пэўны напрамак у справе калектывізацыі, толькі яе треба арганізацыям вёскі наўхільна праводзіць у практычнай працы.

ЛУК'ЯНЧЫК.

ГЕНЭРАЛЬНАЯ УСТАНОЎКА XV ЗЬЕЗДУ

Калі ўзяць асновой ўстаноўкі, дадзеныя XV зьездам УсеКП(б), дык мы бачым, што ён даў усім яскравыя дырэктывы па ўсіх галінах нашай працы.

Па прамысловым будаўніцтве зьезд сказаў:

«У галіне прамысловасьці ў першую чаргу павінна быць ўзмоцнена вытворчасць сродкаў вытворчасці з тым, каб рост цяжкай і лёгкай індустрыі, транспарту і сельскай гаспадаркі, г. зн. прад'яўлены з іх боку вытворчы пошук быў-бы ў асноўным забяспечан унутранай вытворчасцю прамысловасьці СССР.

Найбольш шпаркі тэмпы развіцця павінны быць наданы такім галінам цяжкое індустрыі, якія ўзнікаюць у кароткі тэрмін эканамічную магутнасць і абароназдольнасць СССР... паслабляючы залежнасць ад капіталістычнага сьвету і садзейнічаючы ператварэнню сельскай гаспадаркі на базе больш высокай тэхнікі і калектывізацыі гаспадаркі. Таму асабліва ўвага павінна быць зьвернута на больш шпаркае ажыццяўленне плану электрыфікацыі, развіцця чорнай і калараванай мэталургіі, у асаблівасці ў частцы якасных металургіі, развіцця хмічнай вытворчасці, у асаблівасці ў частцы вырабу штучных угнаенняў; далейшае развіцця здабычы вугалю, нафты, торфу, агуннага і сельска-гаспадарчага машынабудаўніцтва, суднабудаўніцтва, электрапрамысловасьці».

А ў галіне развіцця сельскай гаспадаркі XV зьезд адзначыў, што:

«У галіне сельскае гаспадаркі трэба выходзіць, як з катэгорычнай неабходнасці агуннага ўздыму сельскай гаспадаркі (у першую чаргу павышэння ўраджайнасці і пашырэння пасевнай плошчы), так і правільнага злучэння асноўных элементаў гаспадаркі як у раённым разрэзе, так і ў галінным (збожжавыя культуры, тэхнічныя і жывёлагадоўля). Прычым гэтыя галіны сельскай гаспадаркі павінны развівацца настолькі шпарка, каб, папершае, забяспечыць пашырэнне спажывання шырокіх мас, падругое, забяспечыць такі рост экспарту, які быў-бы ўзвысан у пацярэднім плане з патрэбамі імпарту і нааплачэння валютных рэсурсаў і, патрэчнае, павялічыць пакрыццё прамысловага попыту ўласным сырцом... План развіцця сельскай гаспадаркі «павінен выходзіць... з палітыкі апоры на беднату, трывалата саюзу з сярэдняком і наступлення на кулака».

Гэта ўстаноўка адначасна рашучы пераход да сістэматычнага і больш настойлівага наступлення на кулацкія элементы гораду і вёскі.

Як бачыце, дырэктывы зьездаў УсеКП(б) і КП(б)В даны зусім выразна па ўсіх галінах нашай працы.

У працы ЦК КП(б)В гэтыя дырэктывы і былі асноўным кіруючым пачаткам. Мы іх, не адступваючы ні на адзін крок, праводзілі самым рашучым чынам.

Умовы правядзення гэтых дырэктыв у нас, паміж іншым, былі вельмі складаныя. Чаму? Таму, што пасля гэтага паставоў мы спаткаліся з досягды вельмімі труднасцямі ў хлебавагатуках, а адгэтуль вынікалі і некаторыя труднасці ў нашым гаспадарчым будаўніцтве. На падставе гэ-

Пасевную плошчу мы пашырылі за мінулы год на 1,8 проц. Пакушым фонд сямліства (за вылікам усіх плацяжоў, як напрыклад, сельгаснададатка, самаабладавання, пазыка ўдзяў сельскай гаспадаркі, страхуўка і г. д.), гэта значыць чысты пакушым фонд сямліства павялічыўся на 5,5 проц.

Аграмаджаны сектар сельскай гаспадаркі ў нас таксама павялічыўся. Вы ведаеце, што пытаньне аб павялічэнні ўдзельнае вагі аграмаджанага сектара сельскае гаспадаркі—гэтае пытаньне стаіць рубам. Да гэтага часу мы маем такое становішча, што па таварнай прадукцыі аграмаджаны сектар складае 9,6 проц., а па аб'ёме валавое прадукцыі аграмаджаны сектар у Беларусі (саўгасы, калгасы, арцелі і г. д.) дае толькі 2,5 проц. Як бачыце, удзельная вага яшчэ слабая і таму задача павялічэння ролі аграмаджанага сектара наогул у сельскай гаспадарцы—гэта пытаньне карэнае, якое мы павінны кожны дзень і кожную гадзіну выконваць тым больш, што дырэктывы XI зьезду КП(б)В і XV зьезду УсеКП(б) аб гэтым выразна нам гавораць.

Практычна мы зрабілі ў гэтай галіне наступнае: нам удалося павялічыць колькасць новых калгасаў, арцеляў і камун на 548 адзінак у дадатак да існуючых да гэтага году 419, г. зн. мы павялічылі сетку калгасаў, арцеляў і г. д. на 122 з дзесяцімі проц. Прычым найбольш характэрным зьявішчам зьяўляецца тое, што арганізацыя новых калгасаў якраз праводзілася не на былых абшарніцкіх маітках, а праходзіла на сямліскай зямлі. Іншымі словамі, сямліскае «чараслоўскае» аб'ядналася ў буйную сельска-гаспадарчую адзінку—гэта значыць, у сацыялістычную адзінку. Гэта ёсць карэнае ўзварушэнне той ідэалёгіі, якая была ў сямлістве да гэтага часу.

Трэба сказаць, што некаторыя спецыялісты, ці нават сельска-гаспадарчы працаўнікі раней нам даводзілі, што традыцыі нашага беларускага сямліства набуваны на вучасна-падворным землякарэстаньні і што пераход на аграмаджаныя формы больш цяжкі, чым, скажам, пераход у іншых частках нашага Саюзу, дзе існавалі так званыя «обшчыны» формы землякарэстаньня. Практыка мінулага году паказвае, што мы ў гэтай галіне зрабілі вельмі многа і зрушылі з «мертвага пункту», што называецца, у масавым парадку, ідэалёгію сямліства ад падворна-вучасковай формы на сацыялістычную форму. З гэтага пункту гледжання праца па калектывізацыі, якую мы праводзілі ў мінулым годзе, паказвае, што мы сталі ўжо на шлях фарсавання тэмпу калектывізацыі сельскае гаспадаркі

АБ АДНЫМ АКТУАЛЬНЫМ ПЫТАНЬНІ

Як выглядае ўраджай мінулага году? Тут мы маем такое становішча, што ўраджай збожжавых культур у 1928 г. павялічыўся супроць 1927 г. на 7,4 проц. Асабліва мы маем вялікі рост ураджая на такіх збожжавых культурах, як авёс, ураджай якога ўзьяўся ў 1928 г. на 15,5 проц. Паліну-валанку ўраджай павялічыўся на 4,5 проц., па ільняным семі на 8,1 проц., па бульбе мы маем ураджай прыкладна стабільны ў параўнаньні з мінулым годам. А вось у фуражком (пасевныя травы, травы сухадольнай сенажаці) мы маем кепскае становішча ў гэтым годзе, дзякуючы няспрыяльным метэаралёгічным умовам. Тут мы маем нават некаторае зьніжэння ўраджая.

рэальны эканамічны эффект. І вось гэтыя даныя дазваляюць нам судзіць аб тым, што тэмпы нашага росту, асабліва па галіне прамысловага будаўніцтва, мы на будзем памінацца, а наадварот, будзем ня толькі вытрымліваць, а і павяшчаць. А што магчымасці ва ўтрыманні тэмпы росту і нават у яго павялічэнні ў нас ёсць—аб гэтым сьведчыць тое, што мы з кожным годам у нас на Беларусі дускаем у ход усё новага і новага прадпрыемства, і тыя капітальныя ўкладанні, якія мы робім, нам даюць ужо сёння рэальны эканамічны эффект.

Аб'ём капітальных укладаньняў у мінулым годзе ў прамысловасьці разам з рэспубліканскай і саюзнай прамысловасьцю склаў 24 м. р. або прырост на 54,7 проц., а ў абсалютнай суме рост па цэнавай прамысловасьці склаў 8,5 м. руб.

ШТО МЫ ПБУДАВАЛІ І БУДУЕМ

Якія прадпрыемствы мы за гэты год скончылі будаваць? Наступныя: гарбарню «Бальшавік» у Менску, цагельню—у Менску, сылікатны завод—у Клімавічах, крухмальны—у Талачыне, фабрыку запалак—у Рэчыцы, халадзільны—у Менску і яшчэ цэлы рад новых аб'ектаў, якія мы скончылі будаваць і якія пачалі ўжо працаваць.

Такім чынам, прырост новых аб'ектаў, трэба сказаць, пабудаваных паводле апошняга слова тэхнікі, абсталяваных лепшымі варштатамі і машынамі,—ён нам гарантуе аднаведны тэмпы ўзросту нашай прамысловасьці.

Якія прадпрыемствы мы пачалі будаваць у мінулым годзе? Перш за ўсё, завод сельска-гаспадарчых машын у Гомелі, фактэрыя пачалі будаваць фабрыку запалак у Барысаве, боконны камбінат у Воршы, завод будаўнічых матэрыялаў у Бабыружы, дзье швейнай фабрыкі ў Віцебску і Менску Апача таго, на рэмонт і пашырэнне існуючых прадпрыемстваў толькі па адной прамысловасьці ВСНГ мы патрацілі 8 з палов. міль. рублёў.

З гэтых лічбаў відаць, што дырэктывы XI зьезду КП(б)В на павялічэнне ролі прамысловасьці ў народнай гаспадарцы ВССР рэальна ажыццяўляюцца, гэта значыць мы паступова і няўхільна пашыраем як аб'екты прамысловага будаўніцтва, так і валавую прадукцыю, так і агуннае ўкладаньні ў прамысловасьць.

НАШЫ ЗАДАЧЫ ў ГАЛІНЕ ВЫТВОРЧАСЦІ ПРАЦЫ І ЗАРПЛАТЫ

Як выканана дырэктыва па паліпшэнні якасных паказальнікаў у нашай прамысловасьці, аб гэтым сьведчаць наступныя лічбы: сабекошт прамысловай прадукцыі зьнізіўся за год на 5 проц. Мы ставілі сабе задачай зьнізіць за год на 6 проц., а зьнізілі на 5 проц., амаль што поў-

ДАСЯГНЕНЬНІ У ТАВАРАЗВАРОЦЕ

Аб нашых дасягненьнях у таваразвароце. Агуннае сума па таваразвароце ў нас узрастае на 14,4 проц. і складае 541 з палов. міль. руб. у год, рост, як кажуць, «прылічны». Аграмаджаны сектар у таваразвароце пад'яўся з 75,9 проц. да 84,3 проц. і складае 456 з палов. міль. руб. У гуртавым звароце аграмаджаны сектар складае 98,5 проц., а ў раздробным звароце ён займае 70 з палов. проц. Так што тэмпы росту аграмаджанага сектара па таваразвароце ў нас добрыя, і наша кааперацыя і дзяржаўныя арганізацыі бізуюна ўжо запалі пануючае становішча на рынку таваразвароту, на рынку абмену, гэта значыць на адным з важнейшых вучасткаў эканамічнай змычкі гораду і вёскі і на вучастку задавальнення патрэб рабочага сяжаліца патрэбнымі прадуктамі.

Трэба, аднак, сказаць, што не ва ўсіх зьвонных нашай гандлюючай сеткі як дзяржаўнай, так і кааперацыйнай работа настаўлена так, каб яна цалкам здавальняла рабочага сяжаліца. У некаторых галінах мы маем яшчэ шмат прарах. Якасьць працы нашай гандлюючай сеткі яшчэ ў раздзё выпадкаў зьяўляецца невыстарчайнай, яшчэ патрабуе шмат і шмат паліпшэнняў, але па сваёй ролі ў агунным таваразвароце яна ўсё такі дасягнула ўжо значных посьпехаў. Нам трэба цэнтр нашай увагі ў першую чаргу зьвярнуць на паліпшэнне працы ўсёй нашай гандлюючай сеткі.

ЧАГО МЫ ДАБІЛІСЬ ў ЖЫЛЬБЫМ БУДАЎНІЦТВЕ

Па жылёвым будаўніцтве мы маем таксама даныя, якія сьведчаць аб практычнай рабоце, што праведзена за мінулы год. Усяго грамадзкіх укладаньняў у жылёвае будаўніцтва за мінулы год мы правілі ў разьмере 19 з палов. міль. руб., ды плюс у камунальную гаспадарку 6,4 міль. р., а ўсяго—24,9 міль. руб.: аб'ём укладаньняў таксама «прылічны». Трэба адзначыць, што нашы мерапрыемствы ў галіне камунальнага будаўніцтва накуль што абмяжоўваюцца невялікім лікам аб'ектаў. Мы больш ва ўсё трацім сродкаў пры правядзеньні камунальнага будаўніцтва на каналізацыю, вадаправоды, у апошні год мы пачалі будаваць у Менску і трамвай. Тут маюцца гэты тым, што амаль што ва ўсіх нашых гарадох такая важнейшая справа, як задаа-бесьпячэнне і каналізацыя, амаль што адсутнічаюць, і таму нам прыходзіцца ў зьвязку з дрэнным дабрабытам нашых гарадоў траціць усе нашы сродкі на пабудову ў першую чаргу такіх грунтоўных мерапрыемстваў.

У выніку капітальных укладаньняў у жылёвае будаўніцтва мы маем павялічэнне жылёвай плошчы зацыйна на вышэйшым ступені. Такім чынам, агуннае пашыні за мінулы год у працы ЦК на гаспадарчым развіцці можна фармуляваць так: мы бізуюна, расьліем і даволі хуткім тэмпам, сацыялістычным сектар мы замацоўваем па ўсіх галінах гаспадарчага будаўніцтва, мы ідзем вялікі, хоць і напружаным тэмпам у будаўніцтве. Усе нашы рэсурсы, якія забяспечваюць такі тэмпы росту, мы мабілізуем, як кажуць, «до отава», бо вытрымаць такі тэмпы мы можам толькі напружваючы ўсе нашы магчымасці, мабілізуючы ўсе ўнутраныя рэсурсы дзяля таго, каб забяспечыць тэмпы гэтага росту па ўсіх галінах гаспадарчай працы. Але ў нас ёсць шмат унутраных рэсурсаў і магчымасцяў, якія мы можам і павінны мабілізаваць для забяспячэння іх максымальнага тэмпы росту, бо мы ня можам у сучасных умовах пры тых задачах, якія партыя паставіла ў галіне сацыялістычнага будаўніцтва і індустрыялізацыі, дазволіць сабе раскошу расьці без напружанасці; і ў далейшым мы таксама бярэм такую ўстаноўку: усё, што магчыма, мабілізаваць дзяля таго, каб забяспечыць больш хуткі тэмпы ўзросту.

Недахват у рацыяналізацыі

Разам з тымі дасягненьнямі, якія, бізуюна, пацярэджаюцца лічбамі і фактамі, мы маем яшчэ цэлы рад недахопаў у галіне гаспадарчага будаўніцтва.

Недахопы заключаюцца ў наступным: мы наогул яшчэ дрэнна будзем, у нас яшчэ застаюцца «ножніцы» паміж ростам зарплатаў і прадукцыйнасцю. У нас ёсць і такое зьявішча, што многія нашы спецыялісты і нават кіраўнікі ўстаноў ня хоцьці сур'ёзна перад рабочай клясай ставіць пытаньне аб мабілізацыі ўсіх магчымасцяў на правядзеньне большай рацыяналізацыі і вытворчасці і зусім сьведома павялічваюць расцэнкі на нашых прадпрыемствах, каб толькі не «абраціць» некаторыя арганізацыі. Гэта вялізарны недаход. Пры такім становішчы мы ня можам сур'ёзна рацыяналізаваць нашу працу. Ні адзін кіраўнік гаспадарчага прадпрыемства, ні адзін дырэктар, а таксама і кіруючыя органы прафсаюзу ня могуць ісьці ў хвасьце рабочей масы і на яўна немагчымыя ўступкі. Інтэрэсы рацыяналізацыі і больш лепшай арганізацыі нашай прамысловасьці павінны быць настаўлены на першы плян, бо ад гэтага выірывае ня толькі наша будаўніцтва, але ўся рабочае маса ў хутчэйшым тэрміну. Таму трэба мабілізаваць усю энэргію рабочае клясы, каб хутчэй рацыяналізаваць нашу вытворчасць, каболь ад гэтага залежыць і эканамічны эффект капітальных укладаньняў і правадзімага нам абсталяваньня, чым раней мы рацыяналізуем, устанавім арганізаванасьць працы на прадпрыемствах, тым хутчэй мы атрымаем эффект ад тых вялікіх капі-

НЕДАХВАТЫ ў РАЦЫАНАЛІЗАЦЫІ

Разам з тымі дасягненьнямі, якія, бізуюна, пацярэджаюцца лічбамі і фактамі, мы маем яшчэ цэлы рад недахопаў у галіне гаспадарчага будаўніцтва.

Недахопы заключаюцца ў наступным: мы наогул яшчэ дрэнна будзем, у нас яшчэ застаюцца «ножніцы» паміж ростам зарплатаў і прадукцыйнасцю. У нас ёсць і такое зьявішча, што многія нашы спецыялісты і нават кіраўнікі ўстаноў ня хоцьці сур'ёзна перад рабочай клясай ставіць пытаньне аб мабілізацыі ўсіх магчымасцяў на правядзеньне большай рацыяналізацыі і вытворчасці і зусім сьведома павялічваюць расцэнкі на нашых прадпрыемствах, каб толькі не «абраціць» некаторыя арганізацыі. Гэта вялізарны недаход. Пры такім становішчы мы ня можам сур'ёзна рацыяналізаваць нашу працу. Ні адзін кіраўнік гаспадарчага прадпрыемства, ні адзін дырэктар, а таксама і кіруючыя органы прафсаюзу ня могуць ісьці ў хвасьце рабочей масы і на яўна немагчымыя ўступкі. Інтэрэсы рацыяналізацыі і больш лепшай арганізацыі нашай прамысловасьці павінны быць настаўлены на першы плян, бо ад гэтага выірывае ня толькі наша будаўніцтва, але ўся рабочае маса ў хутчэйшым тэрміну. Таму трэба мабілізаваць усю энэргію рабочае клясы, каб хутчэй рацыяналізаваць нашу вытворчасць, каболь ад гэтага залежыць і эканамічны эффект капітальных укладаньняў і правадзімага нам абсталяваньня, чым раней мы рацыяналізуем, устанавім арганізаванасьць працы на прадпрыемствах, тым хутчэй мы атрымаем эффект ад тых вялікіх капі-

Тамі чынам, агуннае пашыні за мінулы год у працы ЦК на гаспадарчым развіцці можна фармуляваць так: мы бізуюна, расьліем і даволі хуткім тэмпам, сацыялістычным сектар мы замацоўваем па ўсіх галінах гаспадарчага будаўніцтва, мы ідзем вялікі, хоць і напружаным тэмпам у будаўніцтве. Усе нашы рэсурсы, якія забяспечваюць такі тэмпы росту, мы мабілізуем, як кажуць, «до отава», бо вытрымаць такі тэмпы мы можам толькі напружваючы ўсе нашы магчымасці, мабілізуючы ўсе ўнутраныя рэсурсы дзяля таго, каб забяспечыць тэмпы гэтага росту па ўсіх галінах гаспадарчай працы. Але ў нас ёсць шмат унутраных рэсурсаў і магчымасцяў, якія мы можам і павінны мабілізаваць для забяспячэння іх максымальнага тэмпы росту, бо мы ня можам у сучасных умовах пры тых задачах, якія партыя паставіла ў галіне сацыялістычнага будаўніцтва і індустрыялізацыі, дазволіць сабе раскошу расьці без напружанасці; і ў далейшым мы таксама бярэм такую ўстаноўку: усё, што магчыма, мабілізаваць дзяля таго, каб забяспечыць больш хуткі тэмпы ўзросту.

Недахопы заключаюцца ў наступным: мы наогул яшчэ дрэнна будзем, у нас яшчэ застаюцца «ножніцы» паміж ростам зарплатаў і прадукцыйнасцю. У нас ёсць і такое зьявішча, што многія нашы спецыялісты і нават кіраўнікі ўстаноў ня хоцьці сур'ёзна перад рабочай клясай ставіць пытаньне аб мабілізацыі ўсіх магчымасцяў на правядзеньне большай рацыяналізацыі і вытворчасці і зусім сьведома павялічваюць расцэнкі на нашых прадпрыемствах, каб толькі не «абраціць» некаторыя арганізацыі. Гэта вялізарны недаход. Пры такім становішчы мы ня можам сур'ёзна рацыяналізаваць нашу працу. Ні адзін кіраўнік гаспадарчага прадпрыемства, ні адзін дырэктар, а таксама і кіруючыя органы прафсаюзу ня могуць ісьці ў хвасьце рабочей масы і на яўна немагчымыя ўступкі. Інтэрэсы рацыяналізацыі і больш лепшай арганізацыі нашай прамысловасьці павінны быць настаўлены на першы плян, бо ад гэтага выірывае ня толькі наша будаўніцтва, але ўся рабочае маса ў хутчэйшым тэрміну. Таму трэба мабілізаваць усю энэргію рабочае клясы, каб хутчэй рацыяналізаваць нашу вытворчасць, каболь ад гэтага залежыць і эканамічны эффект капітальных укладаньняў і правадзімага нам абсталяваньня, чым раней мы рацыяналізуем, устанавім арганізаванасьць працы на прадпрыемствах, тым хутчэй мы атрымаем эффект ад тых вялікіх капі-

1. Мы працягваем выкананьне дырэктывы зьезду па прамысловым будаўніцтве. На апошнім пленуме ЦК КП(б)В мы запісалі такую дырэктыву, што курс на павялічэнне ролі прамысловасьці застаецца ва ўсёй сіле, і—больш таго,—мы яго нават павінны пашырыць, дзяля чаго трэба мабілізаваць увагу ўсёй КП(б)В. У гэтым годзе мы ўжо ў галіне далейшага павялічэння ролі прамысловасьці ў народнай гаспадарцы зрабілі яшчэ адзін крок наперад: калі мы ў мінулым годзе больш ня смела гаварылі аб развіцці прамысловасьці па прывозным сырцы, то ў гэтым годзе пленум ЦК КП(б)В ужо даў вырашэнне і яснае дырэктыву аб тым, што пытаньне развіцця прамысловасьці на прывозным сырцы зьяўляецца адным з самых сур'ёзных і што зараз нам трэба будзе мабілізаваць усю увагу нашых савецкіх, партыйных і грамадзкіх арганізацыяў на выкананьне будаўніцтва праграмы гэтай прамысловасьці як на мясцовым, так і на прывазным сырцы.

Аб'ём капітальных укладаньняў у рэспубліканскую прамысловасьць мы вызначылі ў 29 міль. рублёў, у мясцовую прамысловасьць—4 міль., плюс на электрыфікацыю—3,5 міль. рублёў, усяго, такім чынам, вызначыцца 41,5 міль. руб.

Вось з гэтых лічбаў вы можаце ўявіць, якую палітыку ЦК КП(б)В праводзіць па забяспячэнні выкананьня дырэктывы аб павялічэнні ролі прамысловасьці ў народнай гаспадарцы ВССР.

Аб'екты будаўніцтва, між іншым, мы намчаем пачаць наступныя (гэта таксама характэрна); у гэтым годзе мы пачнем будаваць 8 цацель, цэмэнтны завод, ільняпрадзільні і ільняткаўкі камбінат у Воршы, які будзе каштаваць, між іншым, 7-8 мільёнаў рублёў, фабрыку абутку ў Віцебску, панчошна-трыкатажную фабрыку, мастаўны завод, фабрыку штучнага валакна (гэта буйнае прадпрыемства, якое мы пачнем будаваць у Магілёве, выдаткі на якое будуць праходзіць па саюзным бюджэце. Такія прадпрыемстваў вызначана будаваць па Саюзе ў гэтым годзе толькі чатыры, з іх адно будзе будавацца ў ВССР), потым мы пачнем будаваць фафарытны завод. Аб гэтым была ўжо ні адзін раз дырэктыва пленумаў і зьезду. XI зьезд адзначыў, што пытаньне выпрацоўкі штучнага ўгнаення павінна быць забяспечана сродкамі. Аб гэтым будзе гаварыць бюджэтная дацья. Што мы маем з бюджэтамі ў гэтым годзе. Бюджэт зьяўляецца адным з важнейшых падзьянік гаспадарчага будаўніцтва, які забяспячэ вае па сутнасці тэмпы нашага росту. І вось мы бачым, што дзяржаўны бюджэт у гэтым годзе ў нас вырае у абсалютных лічбах з 66 мільёнаў да 86 мільёнаў (па новых вылічэннях), а калі ўзяць стары аб'ём вылічэнняў, дык у нас у мінулым годзе бюджэт быў 59 мільёнаў, а ў гэтым годзе павінен быць 80 мільёнаў, г. зн., мы маем росту бюджэту за год на 20 мільёнаў, або на 31,5 проц. пры сярэднім росьце бюджэту Саюзу на 20 проц. Як бачыце, тэмпы прыросту нашага бюджэту ў паўтары разы перавышае тэмпы росту бюджэту Саюзу. Бюджэт нэшто дае прырост 36-37 процантаў за адзін год. Мясцовы бюджэты ў ВССР растуць на 21,4 проц. Такім чынам, вы бачыце, што прырост бюджэту як мясцовага, так і дзяржаўнага, мы маем такі, што мы можам цалкам забяспечыць той тэмпы развіцця народнае гаспадаркі, які мы ўзялі ў гэтым годзе.

(Працяг будзе ў заўважым нумары «Зьвязды».)

Першая рабочая брыгада выехала на вёску

Вось слях першай брыгады:

Ад заводу «Беларусь» выехалі 2 рабочыя, ад хлебаваду—2 чал., ад бойні—2 чал., ад заводу «Баршавіна»—2 чал. Усяго ад саюзу харчавіноў наехала на вёску 8 рабочыя.

Ад саюзу металотыч на вёску наехалі 4 чал., ад швейнікаў—3 чал., ад гарбароў—6 чал., ад дрэвапрацоўшчыкаў—2 чал і ад чыгуначнікаў—2 чал.

Асноўная задача брыгады—не дапусьць да ўдзелу ў выбарчай кампаніі кулакоў, усямёрна змагацца з імяннымі класова-варожыя элементаў вёскі, выкрываць адмоўныя бакі ў рабочае саветаў.

Прафсаюзам пры гэтым была даана дырэктыва, што ў вёску павінны наехаць найбольш актыўныя рабочыя, якія добра разумеюць важнасць выбарчай кампаніі, якія могуць праводзіць правільную класавую лінію.

Зараз мы маем ужо першыя вынікі выкананьня паставы прывідному ЦСНСБ.

Першая брыгада рабочыя ў ліку 25 чалавек ужо выехала на раён і ўдзельнічае ў саравадчай кампаніі сельска-васцкі.

Першая брыгада рабочыя ў ліку 25 чалавек ужо выехала на раён і ўдзельнічае ў саравадчай кампаніі сельска-васцкі.

Першая брыгада рабочыя ў ліку 25 чалавек ужо выехала на раён і ўдзельнічае ў саравадчай кампаніі сельска-васцкі.

Першая брыгада рабочыя ў ліку 25 чалавек ужо выехала на раён і ўдзельнічае ў саравадчай кампаніі сельска-васцкі.

Запрашэнне гасцей на ўрачыстае адчыненне Беларускай Акадэміі Навук

Сяньняшняя падрыхтоўка да ўрачыстага адчынення Беларускай Акадэміі Навук.

Учора падрыхтоўка камісія разаслала запрашэнні прыехаць на ўрачыстае адчыненне Беларускай Акадэміі Навук у складзе Сярод запрошаных старшын ЦВК СССР т. Малінін, Патроўскі, Мусабенаў, Хаджаў, Лытаноў, Наркамсаветы РСФСР т. Дуначароні, т. Крупнікаў, т. т. Чубар, Знунідзе, Сырыпін, старшыня СНК Дэгестанскай аўтаномнай рэспублікі тав. Карнасаў, ад савету нацыянальнасцей т. Кульбежараў.

Пасобныя запрашэнні пасланы т. т. Крыніцкаму, Багуцкаму, Міцнечу, Фрумкінату (Універсітэт Захаду) і інш.

З навуковых дзячоў членамі праф. Вільямса (Ціміразеўская акадэмія), праф. Гарчынскага (Ленінградскі ўніверсітэт), праф. Ленскага (Краснадарскі с.-г. інстытут), Сямідовіча (ЦП краязнаўства РСФСР), прадстаўнікоў ад саюзнай Акадэміі Навук і украінаўскіх універсітэтаў, марксісцкіх інстытутаў, навуковых таварыства Масквы, Ленінграду, Харкава, Ніжне, Тыфлісу, Казані, Сімферопалю, Смаленку і інш.

Усяго разаслана 130 запрашэнняў розным палітычным і навуковым дзячам і ўстановам СССР.

Прадстаўнікі Беларускай Акадэміі Навук на кангрэсе ў Празе

Ад Беларускай Акадэміі Навук на кангрэс славістых у Празе Чэскай маішчэ паехаць т. Ненрашэвіч і праф. Бузун.

Правадзейны член Інбелкульту Я. Ле-

сік атрымаў персанальнае запрашэнне. Я. Леосіч зачытае на кангрэсе даклад на тэму: «Асаблівае адносіны беларускай палеаграфіі 16 стагоддзя».

Радые ў вёску

У вёсках налічваецца мільёны колькасць радые-апаратаў—30.000 з 300.000 зарэгістраваных па ўсім Саюзе. Ды і та падова іх бягучае лічба.

Чым гэта тлумачыцца? Прычыны шмат. Радые-апараты ўсё яшчэ дарагія і не па плячы бедняце.

А дарагія яны таму, што ішчэ не наладжаны сапраўды масавы выпуск простых дэтарных прыёмнікаў. Таму і забеспячэнне вёскі радые-ўстаноўкамі амаль адсутнічае. Кааперацыя ня можа прасунуць апаратуру ў пазвоў сетку на той прастай прычыне, што радые-вырабаў не хапае.

Далей—яшчэ адна буяная перашкода: у вёсках вельмі мала радые-тэхнічных ведаў. Устаўляюцца гучагаварыцелі, затрачваюцца сотні рублёў, а праз месяц-другі ўстаноўкі звычайна замаўкаюць, і няма каму іх ажывіць. А калі і ёсць каму, цяжка справіцца з гэтым у вёсцы. Лямпавыя апараты трэба зараджаць электрычным токам, а зарадных станцыяў мала і яны вельмі далёка знаходзяцца ад вёскі.

У нас існуе тэлефонна-тэлеграфная сетка праводоў у СССР на 11.000 кіламетраў. А ўжо даўно ўстаноўлена, што радые можна перадаваць са станцыяў і па праводох. Нар. Кам. Пошт і Тэлеграфу так і настанавіў: у бліжэйшы час скарыстаць гэтую сетку праводоў, і ад яе прывесці радые ў 17.000 сельскіх пунктаў. Гэта значыць: да тэлефонна-тэлеграфнай сеткі можна падвесці, праз дадатковую праводку праводоў у хаты-чыталыні ці другія сельскія пункты 17.000 рупараў—гучагаварыцеляў.

МЕНСК

Новы нарком гандлю БССР т. Н. Л. Аксёўчыц СНК БССР на пасадку наркома гандлю замест тав. Адамаўціца, які паехаў на адказную працу ў Маскву, назначыў тав. Н. Л. Аксёўчыца

Тав. Аксёўчыц, Нічыпар Луціч, нарадзіўся ў 1893 г. у в. Сіковічы (Гарноўшчына) у сям'і селяніна-бедняка. З малейства да 17 год тав. Аксёўчыц працаваў на гаспадарцы ў бацькі, даламаючы яму ў рабоце.

Напоўналадвае існаванне сям'і прымуся тава. Аксёўчыца пакінуць бацькаву хату і пайсці шукаць заробку, які ён знайшоў у Сібіры на пабудову Амурскай чыгункі. З 17 да 21 году, г. зн. да прыходу на вайсковую службу, тав. Аксёўчыц працаваў чорнарабочым у розных мясцох. У перскай арміі ў 1914 да 1917 г. служыў саўдзатом.

Сваёчасна Кастрычніцкае рэвалюцыя тав. Аксёўчыц актыўна працаваў над узмацненнем саветскага ўладу на Беларусі, будучы членам валаўкаўскага, лаятоўскага выкамоў, Барысаўскага раёнку. У 1923 т. тав. Аксёўчыц працаваў на арганізацыю Беларускага сельгасбанку і быў першым старшынёў праўлення гэтага банку (1923-1927 г.). Апошнія гады тав. Аксёўчыц працаваў у сельска-гаспадарчай кааперацыі ў якасці старшынёў праўлення Беларускага.

Тав. Аксёўчыц, член партыі з 1920 г., вяўляецца кандыдатам у члены ЦК КП(б)Б, член ЦВК БССР і намеснік старшынёў Усесаюзнага савету сельска-гаспадарчай кааперацыі.

1-я нарада рабселькораў Гомельшчыны правядзём у жыццё пастановы IV усесаюзнай нарады рабселькораў

15 і 16 снежня ў Гомелі адбылася 1-я акруговая рабселькораўская нарада. На нараду дла стаялі тры пытанні: 1. Аб міжнародным становішчы; 2. Вынікі 4 усесаюзнай нарады і 3. Справаздача рэдакцыі «Полескай правды». На нараду з'явілася 220 дэлегатаў з Гомельскай акругі.

Па першым пытанні дэлегаты, сакратар акругоў, сесіліся на пытанніях вайскай небяспекі, аб нашым будучыцтве, бюракратызме і самакрытыцы.

Выступаўшы ў спрэчку сілы рабкор з Гомельскіх майстэрняў чыгуны кажаў: «Я хацу прачытаць вусную звестку аб бюракратызме і безгаспадарчасці, які шкодзяць у нашай працы. У нас у майстэрнях гатовая вядуцкім вырабляецца добра, а захоўваць яе мы ня ўмеем, складаем пад адкрытым небам. Я запобу-бы, каб тава. Малахоўціч (сакратар акругоў) без усялякага паскель-

Выкрыты злачынцы замаху на вяскованага актывістага

Мяская акруговая пракуратура закончыла следства па справе замаху на вайсковы актывіст тав. Дударчыка, аб чым ужо пагадмалася ў нашай газеце.

Справа маюцца ў такім выглядзе: Увечары 10 лістапада Дударчык сядзеў дома і складаў спіс на прадмет прадстаўлення селькраву будыёшмай сляістыву. У гэты час раздаўся прываіно стрэл. У выніку чаго цяжка параваны Дударчык у паліўнай стрэльбы ў галаву. Прав некаторы час Дударчык асьлеп.

Дзякуючы Дударчыку былі аштрафаваны за пасечку лесу Паталовіч Юстын, Кастусь і Хведар Ляхі, Мікола Бобрык і інш. Гэта яшчэ больш абурывае кулацкі элемент супроць актывістага Дударчыка.

Вінаваўца замаху: Паталовіч Юстын, Бобрык Мікола і Ляхі Кастусь і Хведар.

Пасля замаху на вайсковы Дударчыка адбыліся сходы беднаты ў вёсках Заслаўскага раёну, на якіх беднота распявала гэта ўчынак, як палітычны акт, як напад на прадстаўніка беднаты з боку кулацтва.

Першы калгас з дэмабілізаваных чырвонаармейцаў

У працягу двух месяцаў Менская біржа працы наіруе на работу ў калгасы 100 дэмабілізаваных чырвонаармейцаў. Ужо маецца заяўка на 30 чал. Гэтымі днямі абдульцеца агульны сход беспрароўных—дэмабілізаваных чырвонаармейцаў, на якім будзе абгаворывацца праект біржы праці аб арганізацыі ў Менскай акрузе калгасу з дэмабілізаваных. На нарадзе пры акрэмадзеле вырашана адвесці для гэтага калгасу патрэбны вучастак зямлі. На каапераванне калгаснікаў Беларускага аддучае сродкі з фонду дэламоў беднаты.

За дзень

ПРАФ. СМОЛІЧ—ЧЛЕН РАСІЙСКАГА ГЕАГРАФІЧНАГА Т-ВА. Член прэзідыуму Інбелкульту праф. А. Смоліч абраны правадзейным членам расійскага геаграфічнага т-ва ў Ленінградзе.

«БЕЛАРУСЬ У ЧАСЕ ІМПЭРЫЯЛІСТЫЧНАЙ ВАЙНЫ». Пры музеі рэвалюцыі ў Менску арганізуецца куток «Беларусь у часе імперыялістычнай вайны».

Прыезд у Менск гомельскіх друкароў

Сёння прыедзе ў Менск дэлегацыя рабочых друкарні «Палесдруку», якая вылучыла для выхліку рабочых буйных друкарняў Менску на спаборніцтві на праяздзёны справаздача-выбарчай камітаті саветаў.

Беларускі інстытут па вывучэнні прафесіянальных захворванняў

Клініка прафесіянальных хвароб пры І саветскай больніцы арганізавана ў беларускі інстытут па вывучэнні прафесіянальных захворванняў. Гэтымі днямі зацверджаны статут інстытуту. Пры апошнім будучы існаванні: дыспансэр, дыягнастычна-даследчы стацыянар, клінічная і эксперыментальная лабараторыя і стацыянычны кабінет.

Інстытут будзе прымаць удзел у мерапрыемствах на адараўленні праці і біту.

180 месц на зімовыя курорты

Беларускае курортнае бюро атрымала на сезон да 1 красавіка 60 месц ў санаторыях Кіславодзку, 30—у Ялцінскім сухотным інстытуце, 60—у Савастопалі і 30 месц ў санаторыях Старай Руссы. Першыя групы хворых ужо наіраваны на гэтыя курорты.

Каму цяпер будзе слышыць?

Па лёдзе рабкора «Быўшыя верныя служы» Слудскім ГРК, куды ліст быў пасланы для праверкі, было зроблена рассяледаванне, і факты, паказаныя ў лісьце, што на спяваху Слудскай прафшколе вісяць перскія партреты, пацвердзіліся. У звязку з чым загадкаму школы Бураву зроблена заўвага, а партреты спалены.

Чырвоная армія рыхтуецца да сьвята

(Гутарка з камандуючым вайскамі БВА т. Ягораўым)

Учора ў Менск прыехаў намандуючы вайскамі Беларускай ваеннай акругі т. Ягораў.

У гутарцы з нашым супрацоўнікам тав. Ягораў сказаў:

— Чырвоная армія разам з усімі рабочымі і сялянамі прыме актыўны ўдзел ва ўрачыстах, прысьвечаных 10-годдзю абвяшчэння БССР. На сваіх вечарах Чырвоная армія будзе адзначаць свой удзел у гра-

мадзянокай вайне і вайне з беларускімі і вайне з беларускімі падпрэсэліваць, што яна плоць ад плоці, кроў ад кроў рабочых і сялян Беларую, за Ітарэю якіх чырвоныя байцы змагаліся.

— Чырвоная армія, кажа далей т. Ягораў, стаючы на абароне рубіжы Саветскага Саюзу, ахоўвае мірную працу і сацыялістычнае будаўніцтва саветскае дзяржавы.

— Наша Чырвоная армія разам з рабочай клясай і ўсімі працоўнымі цалкам ухваліла мірную палітыку саветскага ўраду, але разам з гэтым заўважэ адкрыта ўсім ворагам, што ў выпадку спробы нападу буржуазна-капіталістычных дзяржаў на саветскую краіну, яна па першым закліку рабоча-сялянскага ўраду выступіць на полі бойкі і данама сваю адданасць справе Кастрычніцкай рэвалюцыі.

У заключэнне т. Ягораў пагадзіў, што на сьвятнаванне 10-годдзя БССР у Менск прыедзе Рэвалюцыйны Савет Беларускай ваеннай акругі, а тансама рад працаўнікоў з акруговых кіраўніцтваў.

М. К.

Вёсцы патрэбны добрыя лазьні

З году ў год расьце культуры ўровень працоўных мас, з году ў год павялічваецца асьмянаванні на сацыяльна-культурныя патрэбы гораду і вёскі. Але яшчэ вялізарны дасягненні зьяўляюцца вызначымі ў парўнанні з задачаю культурнай рэвалюцыі, якая па стаўлена перад краіваю кампартыяй і саветскай уладай.

Вайна за культуру вядзецца разгорнутым фронтам і ёсць ужо буйны дасягненні. Я хацу зьмяніць на такіх вучастках гэтай работы, якія зьяўляюцца адсталымі і патрабуюць да сябе ўвагі. Адным з такіх зьяўляецца сьпірава будаўніцтва лазьняў у вёсках. Хто ведае вёску, той мае ўрадаўстаўленне аб пажкі становішчы з лазьнямі ў вёсцы. На лазьні, а малелькі аўчарні, у некаторых мясцох без палогі, з прымітыўна складзенымі з каменняў пачамі, бив труб, яны і то маюцца ў абмяжаванай колькасці: дзесяць-пятнаццаць лазьняў у сярэднім на тысячу душ насельніцтва. Да таго-ж, лазьні ў вёсцы належыць кулацкім і зможным элементам, што ўтварае пазіўна залежнасьць беднаты ад багачаў.

Мышца ў такой лазьні адначасова чахлак 16—20, але як мышца: рас-

парываць непа вонікам на палку, а потым толькі абліваецца зьбэ халадзай вадой—і толькі. Дзеся гэтага граві і песьля гэтай лазьні застаецца на пеле. Немагчымасьць падобнага становішча сама б'е ў вочы.

За апошнія гады ўрад асьмяноўвае некаторыя сумы сродкаў на пабудову грамадзкіх лазьняў у вёсках. Але толькі на гэтыя сродкі нехта пабудоваць такую колькасць лазьняў, якая злавольла-б усе вёскі поўнасьцю. Таму будаўніцтва добрых грамадзкіх лазьняў нам вінна ісьці, галоўным чынам, шлях з разгортавання самадзейнасці самог-наасельніцтва. На влікі жалэ, на мясу пох нарта мала аддаецца ўвагі гэтаму пытанню. Рэдкае зьявішча, каб селу-савет або камітат узамалпамогі пабалаваў грамадскую лазьню. Яны не прыўзяюць свай ініцыятыў у гэтай справе і не скарыстаюцца самадзейнасць самога насельніцтва. Трэба ўзьяўбу ініцыятыву на мясцох і разгарнуць сьпірава будаўніцтва грамадзкіх лазьняў на вёсках з сродкі самаабладавання. За гэсправаў трэба сур'ёзна ўважліва, бо будаўніцтва грамадзкіх лазьняў ёсць адно з важных культурных мерапрыемстваў на вёсцы.

А. Дзянаў.

Паведамленьні

У пятніцу, 21 снежня, а 8 гадз. ув. у Калінузе адбудзецца пасяджэньне гісторычнай секцыі марксісцкага таварыства з варажам дня:

1. Доклад праф. У. І. Пічэта на тэму: «Баршчына і аброчная сыстэма на Беларусі ў XVI ст.»
2. Выбары дэлегатаў на Усесаюзнае вьезд гісторыкаў-марксісцых.

Парадак дня:

1. Вынікі ўзезду шэфоў у справавазначнай камітаті і задачы ў падрыхтоўцы і правядзеньні пераўрабаў с-с.
2. Вынікі абсьледваньня работы з-кава. бюро шэфтварыства Наркамему.
3. Грашовое становішча і мерапрыемствы на адшуканьні сродкаў для шэфработы.

Яшчэ абавязкова.

— У суботу, 22-га снежня, а 6 з пал. гадз. уечары ў памяшканьні Кас-

Камсамольцы, рабочая і сялянская моладзь, падлісвайцеся на сваю штодзенную газету—

«Чырвоную Зьмену»

У штодзённай гызэце, побач з паліпшэньнем існуючых

